

LATVIJAS REPUBLIKAS
VALSTS KASE
THE TREASURY
OF THE REPUBLIC OF LATVIA

Valsts parāda vadības pārskats

*Report on Central Government
Debt Management*

2010

📌 1990. gada 4. maijs. Latvijas Republikas Augstākās Padomes sēde. Fotogrāfs B.Koļesņikovs, Latvijas Vēstnesis.

📌 May 4, 1990. Meeting of the Supreme Soviet of the Latvian SSR. Photo by B.Koļesņikovs, Latvijas Vēstnesis.

Valsts parāda vadības pārskats
Report on Central Government Debt Management

Saturs // Table of Contents

04	Gads skaitļos // Year in Numbers
06	Valsts kases pārvaldnieka ievadvārdi // Foreword by the Treasurer
14	Latvijas finanšu tirgus // Latvia's Financial Market
21	Latvijas Republikas kredītreitings // Credit Rating of the Republic of Latvia
25	Centrālās valdības aizņēmumi // Central Government Borrowing
39	Valsts parāda portfeļa vadība // Government Debt Portfolio Management
43	Naudas līdzekļu un likviditātes vadība // Cash and Liquidity Management
45	Valsts budžeta aizdevumi // State Budget Lending
49	Valsts galvojumi // State Guarantees
52	Par Valsts kasi // About the Treasury
53	Kontakti // Contacts

Saīsinājumi // Abbreviations

b.p.	bāzes punkti
CDS	finanšu instruments, kas nodrošina iespēju apdrošināties pret konkrētas institūcijas maksātnespēju (<i>Credit Default Swap</i>)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EIB	Eiropas Investīciju banka
EK	Eiropas Komisija
EPAB	Eiropas Padomes Attīstības banka
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka
ES	Eiropas Savienība
Fitch	starptautiskā reitingu aģentūra <i>Fitch Ratings</i>
FM	Finanšu ministrija
IKP	iekšzemes kopprodukts
LB	Latvijas Banka
Moody's	starptautiskā reitingu aģentūra <i>Moody's Investors Service</i>
RIGIBOR	Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indekss (par cik bankas gatavas aizdot)
RIGIBID	Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indekss (par cik bankas gatavas aizņemt)
R&I	Japānas reitingu aģentūra <i>Rating and Investment Information, Inc.</i>
Starptautiskā aizņēmuma programma	2008. gada beigās noslēgtā vienošanās ar starptautiskajām finanšu institūcijām (SVF, EK, Pasaules Banku, ERAB) un citiem aizdevējiem (Ziemeļvalstis, Igaunija, Čehija un Polija) par finansiālu atbalstu Latvijai ekonomiskās krīzes pārvarēšanai
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
S&P	starptautiskā reitingu aģentūra <i>Standard & Poor's</i>

BPS	Basis points
CDS	Credit Default Swap
CSB	Central Statistical Bureau
EIB	European Investment Bank
EC	European Commission
CEB	Council of Europe Development Bank
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development
EU	European Union
Fitch	International rating agency <i>Fitch Ratings</i>
MF	Ministry of Finance
GDP	Gross domestic product
BoL	Bank of Latvia
Moody's	International rating agency <i>Moody's Investors Service</i>
RIGIBOR	Riga Interbank Offered Rate (at which the banks are ready to lend)
RIGIBID	Riga Interbank Bid Rate (at which the banks are ready to borrow)
R&I	Japanese rating agency <i>Rating and Investment Information, Inc.</i>
International loan program	The agreement made with the international financial institutions (IMF, EC, World Bank, EBRD) and other lenders (Sweden, Norway, Denmark, Finland, Estonia, Czech Republic and Poland) at the end of 2008 on financial aid to Latvia for overcoming the economic crisis
IMF	International Monetary Fund
S&P	International rating agency <i>Standard & Poor's</i>

Mērvienības // Units of Measure

EUR	euro
LVL	lats, Latvijas Republikas nacionālā naudas vienība

EUR	euro
LVL	lats, the national currency of the Republic of Latvia

Piezīmes // Note

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā obligāta atsauce uz Valsts kasi kā datu avotu.

Publikācijā iekļautie dati turpmākajās publikācijās var tikt precizēti. Valsts kase neatbild par zaudējumiem, kas radušies publikācijas lietošanas rezultātā. Šo dokumentu nedrīkst pavairot, izplatīt komerciālos nolūkos vai kā citādi publicēt bez Valsts kases piekrišanas.

© Reference to the Treasury data compulsory when reproduced.

The data included in this publication may be clarified in subsequent publications. The Treasury bears no responsibility for losses incurred as a result of using this publication. This document may not be copied, distributed for any commercial purposes or published in any other way without the consent of the Treasury.

Gads skaitļos

Rādītājs	2009. gadā	2010. gadā
IKP (faktiskajās cenās), milj. LVL	13 082,8	12 640,3 *
pieaugums faktiskajās cenās, %	-19,2	-3,4 *
pieaugums salīdzināmajās cenās, %	-18,0	-0,4 *
Inflācija (decembris pret decembri), %	-1,2	2,5
Inflācija (gads pret gadu), %	3,5	-1,1
Reģistrētais bezdarba līmenis (decembris), %	16,0	14,3
Maksājumu bilances tekošais konts, milj. LVL	1 128,5	467,1 ***
% no IKP	8,6	1,1 ***
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance, milj. LVL**	-897,9	-802,7
% no IKP**	-6,9	-6,4
Vispārējās valdības parāds, milj. LVL**	4 327,5	5 080,9
% no IKP**	33,1	40,2
Centrālās valdības parāds, milj. LVL**	4 182,0	4 942,6
% no IKP**	32,0	39,1
Saņemtā aizdevuma summa no starptautiskajiem aizdevējiem, milj. EUR	2 700,0	1 100,0
Valsts vērtspapīru iekšējās izsolēs piesaistītais finansējums, milj. LVL	1 340,9	630,3
Izsniegtie valsts budžeta aizdevumi, milj. LVL	271,4	261,7
Izsniegtie valsts galvojumi, milj. LVL	633,1	101,9

* FM prognoze

** atbilstoši nacionālajai metodoloģijai

*** dati par 2010. gada 3 ceturkšņiem

Avots: CSP, Nodarbinātības valsts aģentūra, LB, Valsts kase, likums „Par valsts budžetu 2011. gadam” un tā paskaidrojumi

Year in Numbers

Indicator	2009	2010
GDP (actual prices), million LVL	13 082,8	12 640,3 *
increase in actual prices, %	-19,2	-3,4 *
increase in comparable prices, %	-18,0	-0,4 *
Consumer price changes (December on December), %	-1,2	2,5
Consumer price changes (year on year), %	3,5	-1,1
Registered unemployment level (December), %	16,0	14,3
Balance of payments current account, million LVL	1 128,5	467,1 ***
% of GDP	8,6	1.1 ***
Consolidated budget financial balance, million LVL**	-897,9	-802,7
% of GDP**	-6,9	-6,4
General government debt, million LVL**	4 327,5	5 080,9
% of GDP**	33,1	40,2
Central government debt, million LVL**	4 182,0	4 942,6
% of GDP**	32,0	39,1
Loans disbursed from international loan program, million EUR	2 700,0	1 100,0
Gross borrowing in government domestic securities auctions, million LVL	1 340,9	630,3
Issued state budget loans, million LVL	271,4	261,7
Issued state guarantees, million LVL	633,1	101,9

* MF forecast

** according to national methodology

*** data for 3 quarters of 2010

Source: CSB, Employment State Agency, BoL, the Treasury, annual state budget law 2011 and explanatory notes thereto

Valsts kases pārvaldnieka ievadvārdi

2010. gads Latvijai noteikti bijis stabilizācijas gads, jo tieši šajā gadā stabilizējusies Latvijas finanšu situācija, Latvijas kredītreitingi un atjaunojusies Latvijas starptautiskā reputācija. Minēto procesu stabilizācija ir svarīgs priekšnoteikums valsts attīstībai nākotnē un virzībai uz stratēģisko mērķi – Latvijas pievienošanās eirozonai 2014. gadā.

2010. gadā Latvija turpināja veikt ievērojamu fiskālo konsolidāciju un strukturālo reformu īstenošanu, lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtspēju vidējā termiņā, panākot valsts budžeta deficīta rādītāja atbilstību Māstrihtas kritērijam jau 2012. gadā. Fiskālās konsolidācijas apjomi attiecībā pret IKP bijuši vieni no lielākajiem Eiropā, tādēļ Latvijas veiktie pasākumi fiskālās ilgtspējas nodrošināšanā tiek minēti kā piemērs daudzām Eiropas valstīm. Saskaņā ar operatīvo novērtējumu vispārējās valdības deficīts pēc ESA95 metodoloģijas 2010. gadā iekļausies ar starptautiskajiem aizdevējiem panāktās vienošanās noteiktajās robežās, nepārsniedzot 8,5% no IKP. Arī apstiprinātajā 2011. gada valsts budžetā noteiktais apliecina iesākto virzību tālākai deficīta apjoma

samazināšanai, paredzot, ka tā apjoms atbilstoši ESA95 metodoloģijai nepārsniegs 6% no IKP.

Joprojām nozīmīgs kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanas avots 2010. gadā bija starptautiskā aizņēmuma programmas līdzekļi. Tomēr, uzlabojoties valsts makroekonomiskajiem rādītājiem un veicot pārrunas ar starptautiskajiem aizdevējiem, 2010. gadā starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros finansējums tika pieprasīts mazākā apjomā nekā bija sākotnēji plānots. 2010. gadā Latvijai starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros bija pieejami 3,1 miljardi eiro, taču par lielāko daļu no tiem – 1,9 miljardiem eiro, tika noslēgta vienošanās par aizņemšanās iespēju no Ziemeļvalstīm. Kopš 2008. gada beigām Latvija starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros ir saņēmusi 4,4 miljardus eiro - nedaudz vairāk nekā pusi no kopējā sākotnēji paredzētā programmas apjoma - 7,5 miljardiem eiro.

Lai gan līdz šim starptautiskā aizņēmuma programmas finansējums sniedza svarīgu atbalstu valsts kredīspējas nodrošināšanai

krīzes brīdī, turpmāk valsts budžeta un parāda saistību finansēšanu plānots galvenokārt nodrošināt ar aizņemšanās pasākumiem iekšējos un ārējos finanšu tirgos, kā arī izmantojot Valsts kases kontos pieejamo resursu atlikumu, kas 2010. gada beigās veidoja 8,6% no IKP.

2010. gadā notikušo valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti, kā arī starptautiskā finanšu tirgus dalībnieku indikācijas Latvijas kredītriska līmenim liecināja par investoru uzticības atgriešanos.

Kopējais pieprasījums pēc valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem salīdzinājumā ar 2009. gadu ievērojami stabilizējās. Piemēram, 2010. gadā konkurējošās daudz cenu izsolēs pieprasījums pārsniedza Valsts kases piedāvāto vērtspapīru apjomu 2,9 reizes.

Iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsolēs tika sasniegtas vēsturiski zemākās vērtspapīru peļņas likmes – 0,8% sešu mēnešu parādzīmēm, kas ir ievērojams samazinājums salīdzinājumā ar rekordaugstajām likmēm iepriekšējā gadā, kas atbilstošajiem termiņiem sasniedza pat 13,5%.

Investoriem tika piedāvāti arvien garāka termiņa vērtspapīri – divu, trīs un piecu gadu obligācijas, kā rezultātā veiksmīgi tika pagarināts vidējais iekšējā parāda atmaksas termiņš un turpmākajā piedāvājumā pilnībā aizstātas parādzīmes ar trīs mēnešu atmaksas termiņu.

Iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti raksturo valsts finanšu tirgus stabilitātes atjaunošanos un investoru uzticības atgriešanos. Turklāt šādas tendences nodrošina valdībai iespēju piesaistīt papildu finanšu resursus, gan turpinot aizņēmumus iekšējā tirgū ar vēl garākiem atmaksas termiņiem, gan plānojot potenciālos aizņēmumus starptautiskajos kapitāla tirgos.

Vietējā finanšu tirgus stabilitātes veicināšana pozitīvi ir ietekmējusi arī starpbanku naudas tirgus darījumus, kur RIGIBOR procentu likmes sasniedza vēsturiski zemākos līmeņus un tādējādi samazināja privātajam sektoram pieejamo finanšu resursu cenu latos.

Ārējā tirgus indikācijas, ko ietekmē valsts kredītriska apdrošināšanas likmes, Latvijas eiroobligāciju otrreizējā tirgus likmes un kredītreitings norāda uz valsts aizņemšanās

izmaksu samazināšanos atbilstoši citām līdzīga kredītriska valstīm.

Latvijas finanšu situācijas uzlabošanos ņēma vērā arī kredītreitingu aģentūras, nosakot stabilu kredītreitinga nākotnes vērtējumu, bet starptautiskā reitingu aģentūra „Standard & Poor’s” Latvijas kredītreitingu pat paaugstināja. Stabils kredītreitinga nākotnes novērtējums atspoguļo pārliecību par valsts maksāspēju.

Latvijas kredītreitinga paaugstināšana un stabila kredītreitinga nākotnes novērtējuma saglabāšana apliecina pozitīvas finanšu tirgus un ekonomikas attīstības pazīmes, veicina investoru uzticības atjaunošanos valstij kā drošam sadarbības partnerim gan iekšējā, gan starptautiskajā finanšu tirgū. Šā brīža tendences liecina, ka Latvija, iespējams, jau 2011. gadā spēs apliecināt savas aizņemšanās spējas, veiksmīgi atgriežoties starptautiskajos finanšu tirgos.

Izsaku pateicību Valsts kases komandai par veiksmīgu un labi paveiktu darbu valsts parāda vadības jomā šajā - valstij un tās iedzīvotājiem tik nozīmīgajā laika periodā. Esmu pārliecināts, ka spējam mums uzticētos

uzdevumus veikt profesionāli augstā līmenī. Kā arī vēlos pateikties sadarbības partneriem par savstarpējo profesionālo sadarbību, atbalstu un uzticēšanos.

Kaspars Āboliņš
Valsts kases pārvaldnieks
2011. gada janvārī

Foreword by the Treasurer

2010 for Latvia was definitely a stabilisation year. During that year the financial situation and the credit ratings of Latvia have become stable, and the international reputation of Latvia has restored. The stabilisation of the aforementioned processes is a significant precondition for future development of the country and progress to its strategic goal – Latvia joining the euro area in 2014.

In 2010 Latvia continued considerable fiscal consolidation and implementation of structural reforms in order to ensure the state financial sustainability in mid-term through attaining compliance of the state budget deficit indicator with the Maastricht criteria already in 2012. The scope of fiscal consolidation as compared to the GDP has been one of the largest in Europe; therefore the measures taken in Latvia with respect to ensuring fiscal sustainability are stated as an example for many European countries. Pursuant to the interim assessment the general government deficit in 2010, according to the ESA95 methodology, will fit into the limits specified in the agreement with the international lenders and will not exceed

8.5% of the GDP. The approved state budget for 2011 also confirms the commenced direction for further decrease in the deficit, envisaging that the scope thereof, according to the ESA95 methodology, it will not exceed 6% of the GDP.

The funds of the international loan program were still a significant source for covering the overall financing requirement in 2010. However, upon improvement of the state macroeconomic indicators and after negotiations with the international lenders the financing requested in 2010 within the international loan program was less than initially forecasted. In 2010 3.1 billion euros were available to Latvia within the scope of the international loan program; however, an agreement on the borrowing possibility from the Nordic countries was made with respect to the major part thereof, i.e. 1.9 billion euros. Since the end of 2008 Latvia has borrowed 4.4 billion euros within the international loan program, i.e. slightly over one half of the total initial range of the program – 7.5 billion euros.

Although to date the financing of the international loan program has provided an important support for ensuring the state creditworthiness during the crisis, it is intended ensure future financing of the state budget and debt mainly from borrowings in the domestic and foreign financial markets, as well as by using the resources accumulated in the Treasury accounts, which amounted to 8.6% of the GDP at the end of 2010.

The results of the government domestic securities auctions held in 2010, as well as the indications of the international financial market participants on the credit risk level of Latvia indicated the return of investors' confidence.

The total demand for the Treasury bills has significantly stabilised as compared to 2009. For example, in 2010 the demand in competitive multi-price auctions exceeded the amount of securities offered by the Treasury 2.9 times.

The historically lowest interest rates of 0.8% for Treasury bills with the maturity of 6 months were reached, which is a considerable

decrease as compared to the record high rates during the preceding year, which reached even 13.5% for the securities with the respective maturities.

Investors have been offered securities with longer maturity period– Treasury bonds with the maturity of two, three and five years, resulting in successful prolongation of the average central government domestic debt repayment period, and replacement of Treasury bills with the maturity of three months in further offer.

The results of the government domestic securities auctions characterise resumption of the financial market stability in the country and return of investors' confidence. Moreover, such trends ensure the possibility for the government to raise additional financial resources both through borrowings in the domestic market with longer tenors and planning potential borrowings from the international capital markets.

Facilitation of the domestic financial market stability has had a positive impact on the interbank money market transactions, where

the RIGIBOR rates reached the historically lowest levels and thus decreased the price of financial resources in lats available to the private sector.

The foreign market indicators that are influenced by the CDS trading levels, secondary market trading levels of Latvian Eurobonds and credit rating indicate the decrease of the state borrowing costs as compared to other countries of similar credit risk.

The improvement of Latvia's financial situation has been taken into account also by credit rating agencies that affirmed stable credit rating outlook, while the international rating agency S&P even increased Latvia's credit rating. Stable credit rating outlook shows the confidence in the creditworthiness of the country.

The increase of Latvia's credit rating and maintenance of stable credit rating outlook confirm the positive financial market and economic development features, facilitate return of investors' confidence in the country as a reliable cooperation partner both in the

domestic and foreign financial markets. The current trends are indicative of the ability of Latvia to prove its borrowing capability already in 2011 and successful return to the international financial markets.

I hereby express my gratitude to the Treasury team for successful and well performed work with respect to the government debt management area during the time period so important to the country and its inhabitants. I am certain that we are able to perform the tasks entrusted to us on a professionally high level. I would also like to thank our cooperation partners for mutual professional cooperation, support and trust.

Kaspars Āboliņš

The Treasurer

January 2011

📍 Svētku manifestācija 11. novembra krastmalā. Fotografāfs B.Koļeņņikovs, Latvijas Vēstnesis.

📍 Festive manifestation on the Daugava Embankment. Photo by B.Koļeņņikovs, Latvijas Vēstnesis.

2010. gads – Latvijas neatkarības atjaunošanas 20. gadadiena

1990. gada 4. maijs Latvijā bija skaidrs un silts. Smaržoja ievas. Pie Brīvības pieminekļa pavasara ziedi auda nacionālo karogu. Tā vēl nebija oficiāla Latvijas svētku diena, bet tautas vairākums jau jutās kā svētkos.

Pulksten 10.00 sākās Latvijas PSR Augstākās padomes sēde par 1918. gadā dibinātās un kopš 1940. gada okupētās Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu.

Jau 3. maijā jaunievēlētās Augstākās padomes Latvijas Tautas frontes deputāti Brāļu kapos zvērēja nenovērsties no augstā mērķa, nenobīties no pretspēka, nešaubīgi balsot par Latvijas neatkarību. Taču, kā rādīja Lietuvas un Igaunijas īpaši saspīlētās attiecības ar Kremli pēc līdzīgu lēmumu pasludināšanas martā, vēl bija gaidāma sīva cīņa par valsts faktisko politisko, tiesisko un ekonomisko patstāvību. Tāpēc Deklarācija par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu bija īpaši svarīgs Baltijas vienotības pierādījums, kas pasaules demokrātijai šajā brīdī nozīmēja to pašu, ko Berlīnes mūra krišana.

Valsts pamatlíkuma maiņai nepieciešamas vairāk nekā divas trešdaļas

Avots: www.bank.lv

parlamenta deputātu balsu, un skaļš prieka vilnis satricināja Vecrīgu, kad 138 no 195 klātesošajiem deputātiem bija apstiprinājuši savu JĀ vārdu neatkarībai no PSRS.

Ar uzvaras žestu no sēžu zāles iznāca tautas priekšstāvji. "Uzvara!" viņiem atsaucās sagaidītāji. Saulainajā dienā vaigi samirka prieka lietū. Trīs sarkanbaltsarkani ziedi katram! Valsts valoda, himna, karogs. Trīs pašnoteikšanās ceļā vienotas valstis Dzintarjūras krastos. Republika, kas dzimusi, nonāvēta un augšāmcēlusies. Tās asins lāses, ko pasaules Brīvības kokam 1991. gada janvāra barikādēs ziedoja par Latviju kritušie, arī lika irt Ribentropa un Molotova pakta slepeno protokolu kaltajām važām.

Lēni, no pleciem purinādama nebrīves slogu, izslējās Māte Latvija. Uzvaras priekā tūkstošiem roku viņas plecos uzvēla smago, saldo, par visu dārgāko brīvības nastu. Katram patriotam nu jāpalīdz to nest - kā mūžam pulsējošu dzirnakmeni, kā rotējošu zemeslodi, kā dzīvību uzturošu sauli. Brīnumu, kas 1990. gada 4. maijā pacelts, nedrīkst nomest vai zem negaidītā smaguma saļīmt.

📍 Meitene ar plakātu „Brīvību Latvijai”. Fotogrāfs B.Koļesņikovs, Latvijas Vēstnesis

📍 A girl with poster „Freedom for Latvia”.Photo by B.Koļesņikovs, Latvijas Vēstnesis.

2010 – the 20th Anniversary of Latvia's Independence Declaration

The morning of 4 May 1990 was sunny and warm. Fragrant bird-cherry trees were in blossom. The spring flowers at the foot of the Freedom Monument were laid to form the red-white-red national flag. It was not yet an official holiday in Latvia but most people felt as if they were a part of a great celebration.

At 10 a.m. the Supreme Soviet of the Latvian SSR began a meeting on the restoration of independence of the 1918 Republic of Latvia that had been occupied since 1940.

The day before the newly elected MPs (Members of Parliament) from the Popular Front of Latvia gave an oath at the Brethren Cemetery not to waver from the course adopted to reach the lofty goal, not to fear the opposing forces, and to vote for Latvia's independence. However, as the extremely strained relationships of Lithuania and Estonia with the Kremlin showed after the adoption of similar decisions in March, a harsh battle for a real political, judicial, and economic independence was still ahead. For that reason a Declaration of the restoration of the independence of the Republic of Latvia was of great importance as proof of Baltic unity that carried the same weight for world democracy as the fall of the Berlin Wall.

To change the fundamental law of the state, more than two thirds of

the parliamentarian votes were necessary and a loud wave of joy reverberated through the ancient streets of Old Riga when it turned out that 138 of 195 deputies had voted for Latvia's independence from the USSR.

The people's representatives walked out of the meeting hall, their fingers forming the victory sign. "Victory!" the people shouted back. On this sunny day, cheeks got wet from the bright rain of joy. Three flowers in the national colours to everybody! The state language, the national anthem, the national flag. Three countries united in their struggle for independence. A republic that was born, then killed, then resurrected. The blood shed for freedom on the barricades of January 1991 helped to destroy the chains struck by the secret protocols to the Molotov-Ribbentrop pact.

Shaking off the yoke of oppression, Mother Latvia stood tall. In the joy of victory, thousands of pairs of hands rolled the heavy, sweet, and most valuable load of freedom on her shoulders. Each and every patriot must now help to carry it - an ever-rotating earth, an ever-running millstone or a life-sustaining sun. The miracle of 4 May 1990 should never be dropped or put aside as too heavy.

Latvijas finanšu tirgus

Latvia's Financial Market

IKP pieaugums (salīdzināmajās cenās,
% pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu)

GDP growth
(in comparable prices, in % over previous year)

Ekonomikas stabilizēšanās procesi un faktori

Pēc Latvijas tautsaimniecības attīstību sekmējošu pasākumu īstenošanas 2009. gadā un pakāpeniskas globālās ekonomikas atlabšanas pēc straujās lejupslīdes 2010. gadā Latvijas ekonomikā bija vērojamas pirmās stabilizēšanās pazīmes.

Viena no svarīgākajām stabilizēšanās pazīmēm ir IKP pieaugums. 2010. gadā katru ceturksni IKP palielinājās salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, un trešajā ceturksnī, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, ekonomikas izaugsmes temps pirmo reizi pēc vairāk nekā divu gadu ilga krituma bija pozitīvs +2,9%. IKP pieaugumu sekmēja apjoma palielinājums galvenajā eksportējošajā nozarē – rūpniecībā, kā arī mazumtirdzniecības apgrozījuma kāpums.

Lai arī 2010. gada pirmajos trīs ceturkšņos tautsaimniecības izaugsmes dati ir uzlabojušies, FM prognozē, ka 2010. gadā kopumā Latvijas ekonomikā tomēr būs neliels kritums – 0,4% apmērā, kas gan ir mazāk, nekā prognozēts iepriekš. FM sagaida, ka Latvijas ekonomikas izaugsme varētu atsākties 2011. gadā.

Economy Stabilization Processes and Factors

The first stabilization indications were observed in the economy of Latvia in 2010 after implementation of measures facilitating development of Latvia's economy in 2009 and gradual recovery of global economy after the rapid downturn.

One of the most significant stabilization indications is the increase of the GDP. In 2010 the GDP increased quarter by quarter, and during the third quarter, as compared to the respective period of previous year, the economic growth pace was positive – 2.9% for the first time after the decline of more than two years. The increase in the GDP was facilitated by the increase in volume of the main exporting area – industrial manufacturing, as well as the increase in the retail sales.

Although the economy development for the first three quarters of 2010 have improved, the MF forecasts that overall in 2010 Latvia's economy will face slight decline of 0.4%, although that is less than previously forecasted. The MF expects economic growth of Latvia in 2011.

The economic growth in 2011 will depend on the increase of investment in Latvia's economy.

IKP pieaugums (salīdzināmajās cenās,
% pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu)
GDP growth
(in comparable prices, in % over previous year)

Avots: CSP, *FM prognozes
Source: CSB, *MF forecasts

2011. gadā ekonomikas izaugsme būs atkarīga no investīciju pieauguma Latvijas tautsaimniecībā. Jau 2010. gadā bija vērojams pakāpenisks ārvalstu tiešo investīciju pieaugums rūpniecībā un nekustamo īpašumu nozarē, kas ļauj cerēt, ka ekonomikas atveseļošanās turpināsies un kļūs straujāka.

Latvijas ekonomikas attīstība ir ļoti cieši saistīta arī ar ārējās ekonomiskās vides attīstību. Diemžēl, pasaules ekonomikas izaugsme joprojām nav stabila. Latvijas ekonomiku var ietekmēt arī ES dalībvalstu fiskālās un finanšu sektora problēmas. Pozitīvi savukārt vērtējamas Latvijas ārējo tirdzniecības partnervalstu attīstības perspektīvas: Zviedrija un Vācija uzrāda ievērojami labākus izaugsmes tempus nekā vidēji ES. Arī 2011. gadam ekonomikas attīstības prognozes Zviedrijai un Vācijai, kā arī Latvijas kaimiņvalstīm – Igaunijai un Lietuvai – ir salīdzinoši pozitīvākas nekā ES kopumā. Ņemot vērā ievērojamus ārējās vides riskus, FM saglabā piesardzīgu IKP izaugsmes prognozi 2011. gadam +3,3 % apmērā.

2010. gadā IKP palielinājās trešajā ceturksnī; ekonomikas izaugsmes temps bija pozitīvs +2,9%.

In 2010 the GDP increased during the third quarter; economic growth pace was positive – 2,9%.

Inflācija

Patēriņa cenu limenis 2010. gada decembrī, salīdzinot ar 2009. gada decembri, palielinājās par 2,5%. Šādai tendencei ir labvēlīga ietekme uz ekonomisko aktivitāti, un tādējādi tiek stimulēta naudas aprīte tautsaimniecībā. Minētais nosacījums

Gradual increase of foreign direct investment in the industrial manufacturing and real estate industry was observed already in 2010 that allows expecting that the economic recovery will continue and become more rapid.

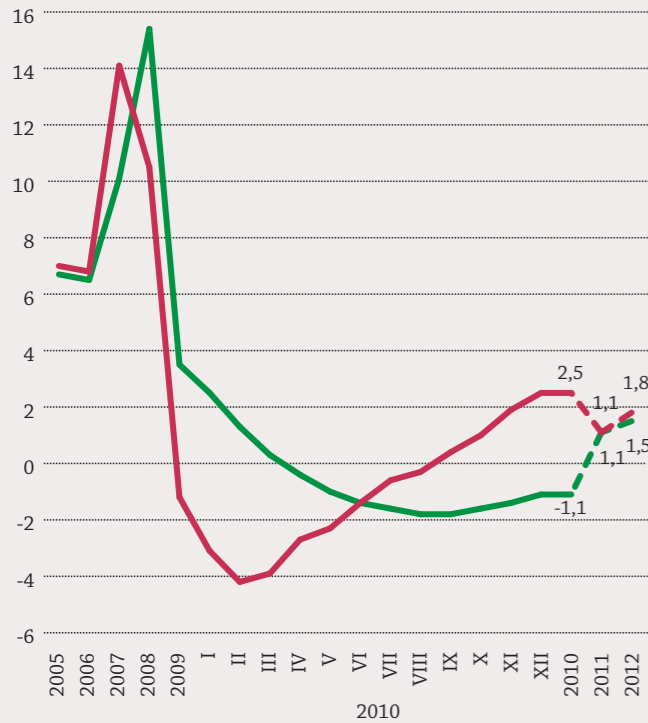
The development of Latvia's economy is closely linked also to the development of external economic environment. Unfortunately the growth of the global economy is still not stable. Latvia's economy may be influenced also by the fiscal and financial sector problems of the EU member states. The development perspective of foreign trade partners of Latvia in its turn may have positive assessment: Sweden and Germany show considerably better growth pace than the EU on average. The economic growth forecasts of Sweden and Germany, as well as the neighbouring countries of Latvia – Estonia and Lithuania for 2011 are comparatively more positive than those of the entire European Union. In view of the considerable external environment risks the MF maintains prudent GDP growth forecast for 2011, i.e. amounting to +3.3 %.

Inflation

The consumer prices in December 2010 compared to December 2009 increased by 2.5%. Such trend has a positive impact on the economic activity resulting in stimulation of cash turnover in the national economy. The aforementioned condition

Patēriņa cenu izmaiņas
(% pret iepriekšējo periodu)

Consumer price changes (% of previous period)
%

- Decembri pret iepriekšējā gada decembri
December on December of previous year
- - Decembri pret iepriekšējā gada decembri (FM novērt.)
December on December of previous year (MF assessment)
- Vidēji 12 mēn. pret iepriekšējiem 12 mēn.
Average 12 months on preceding 12 months
- - Vidēji 12 mēn. pret iepriekšējiem 12 mēn. (FM novērt.)
Average 12 months on preceding 12 months (MF assessment)

Avots: CSP, FM prognozes
Source: CSB, MF forecasts

ir svarīgs iekšzemes patēriņa turpmākajai attīstībai. Cenu kāpums galvenokārt bija vērojams preču sektorā: cenas decembrī, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, pieauga par 4,3%, savukārt pakalpojumu sektorā cenas joprojām turpināja samazināties – par 1,2%.

Galvenais 2010. gada cenu līmeņa svārstību ietekmējošais faktors bija ārējā vide, respektīvi, cenas noteica starptautiskais finanšu tirgus, tāpēc lielāko daļu no patēriņa cenu pieauguma var attiecināt ne tikai uz Latviju, bet arī uz pārējām ES valstīm. Tādējādi, salīdzinot ar ārējās tirdzniecības partnervalstīm, kurās cenas vēl joprojām ir augstākā līmenī, Latvijas konkurētspēja nav samazinājusies.

FM prognozē pamatinflācijas kāpumu (inflācija bez administratīvi regulējamām cenām, izteikti sezonālām precēm un pakalpojumiem, kā arī bez degvielas cenu ietekmes), kas liecina par iespējamām iekšējās deflācijas perioda beigām. Vienlaicīgi jāņem vērā bāzes efekta ietekme jeb neliels cenu pieaugums pret iepriekšējo periodu, kas radīs daudz lielāku pieaugumu gada griezumā, jo cenu līmenis tiks attiecināts pret iepriekšējā gada kritumu.

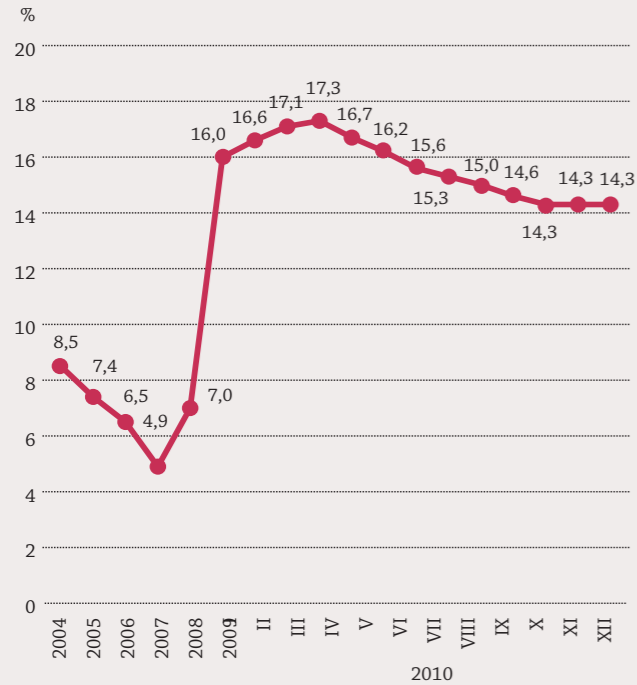
is significant for further development of the domestic consumption. The price increase was mainly observed in the goods sector: the prices in December (as compared to the respective period of the previous year) increased by 4.3%, while the prices in the service sector continued decreasing by 1.2%.

The main factor influencing the price level fluctuations in 2010 was the external environment or the fact that the prices were determined by the international financial market; therefore the major part of the consumer price increase may be attributed not only to Latvia but also to other EU countries. Thus the competitiveness of Latvia has not decreased as compared to the foreign trade partners, where the prices are still on a higher level.

The MF forecasts increase of core inflation (inflation excluding administratively regulated prices, typical seasonal goods and services, as well as excluding the influence of fuel prices), that indicates the possible end of internal deflation period. The influence of the base effect or slight increase of prices as compared to the preceding period shall be taken into account, which will cause much larger annual increase since the price level will be attributed to the decline in the preceding year.

Bezdarba līmenis (attiecīgā perioda beigās, % no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem)

Unemployment level (at the end of the respective period, % of the economically active population)

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra
Source: Employment State Agency

2010. gada trešajā ceturksnī nodarbinātības un bezdarba rādītāji bija uzlabojušies gan ceturkšņa, gan gada griezumā, kas iezīmē darba tirgus pozitīvās pārmaiņas.

In the third quarter of 2010 the employment and unemployment indicators had improved that marked positive changes in the labour market.

Nodarbinātība

Ievērojams bezdarbnieku skaita pieaugums bija vērojams visa 2009. gada laikā, sasniedzot maksimumu 2010. gada martā, kad valstī reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem sasniedza 17,3%.

Sākot ar aprīli, bezdarba rādītāji sāka uzlaboties, un turpmāk bija novērojams bezdarba līmeņa pakāpenisks kritums, ko izraisīja gan ekonomiskās aktivitātes pieaugums un atsevišķu nozaru (galvenokārt – uz eksportu vērsto) attīstība, gan bezdarbnieka statusu zaudēšana. 2010. gada oktobrī bezdarba līmenis valstī samazinājās līdz 14,3%, kas palika gandrīz nemainīgs līdz 2010. gada beigām.

Jau 2010. gada trešajā ceturksnī nodarbinātības un bezdarba rādītāji bija uzlabojušies gan ceturkšņa, gan gada griezumā, kas iezīmē darba tirgus pozitīvās pārmaiņas. Līdz ar to var uzskatīt, ka sākusies darba tirgus pakāpeniska atveseļošanās pēc divu gadu pastāvīgas nodarbinātības rādītāju pasliktināšanās. Taču jāpiebilst, ka turpmāka šī procesa pozitīva attīstība ir atkarīga no valsts ekonomiskās aktivitātes tālākas uzlabošanās, ko, savukārt, ietekmē arī Latvijas tirdzniecības partnervalstu tautsaimniecību attīstība.

Unemployment

Considerable increase in the number of unemployed was observed throughout 2009 and reached its maximum in March 2010, when the proportion of unemployed registered in the country against the economically active population was 17.3%.

As from April the unemployment indicators started improving, and thereafter gradual decline of the unemployment level was observed, which was caused by increase in the economic activity and development of particular industries (mainly export oriented), as well as lapse of status of an unemployed person. In October 2010 the unemployment level in the country decreased to 14.3% and remained in this level until the end of 2010.

Already in the third quarter of 2010 the employment and unemployment indicators had improved both from the quarterly and annual perspective that marked positive changes in the labour market. Therefore it may be considered that a gradual recovery of the labour market has commenced after two year continuous decline of the employment indicators. However, it should be stated that further positive development of the above process depends on the further improvement of the economic activity of the country, which, in its turn, is influenced also by the development of national economies of the trade partner states of Latvia.

Tekošā konta saldo (% no IKP)
Current account balance (% of GDP)

Avots: LB
Source: BoL

2010. gadā turpināja palielināties latu likviditāte, samazināties procentu likmes un pieaugt tirgus dalībnieku pārliecība par finanšu tirgus stabilitāti un veiksmīgo attīstību nākotnē.

During 2010 the liquidity in the lats market continued increasing, the interest rates continued decreasing, and the confidence of the market participants in the stability and successful development of the financial market in future grew.

Maksājumu bilance

2010. gada 3. ceturksnī saglabājās pozitīvs Latvijas maksājumu bilances tekošā konta saldo (37 milj. latu jeb aptuveni 1% no prognozētā IKP).

Pozitīvi vērtējams tas, ka tekošā konta saldo tuvu sabalansētam notur produktivitātes kāpums apstrādes rūpniecībā, nodrošinot konkurētspējas uzlabošanas un eksporta pieaugumu. Tas ir ilgtspējīgu attīstību veicinošs faktors atšķirībā no iemesliem, kuri noteica tekošā konta uzlabošanas iepriekšējos periodos (ārvalstu tiešo investīciju uzņēmumu zaudējumi vai patēriņa krituma izraisīts importa samazinājums).

Procentu likmes

2010. gada pirmajos trīs ceturkšņos, pateicoties ekonomikas pozitīvajām tendencēm un makroekonomikas datu uzlabojumiem, iekšējā finanšu tirgū bija vērojama lielāka stabilitāte. Turpināja palielināties latu likviditāte, samazināties procentu likmes un pieaugt tirgus dalībnieku pārliecība par finanšu tirgus stabilitāti un veiksmīgo attīstību nākotnē.

Par augsto latu likviditāti iekšējā finanšu tirgū liecina arī fakts, ka 2010. gadā ir notikušas tikai trīs refinansēšanas operāciju izsoles LB par nelieliem apjomiem, bet mijmaiņas darījumu izsoles nav

Balance of Payments

In the third quarter of 2010, the current account of Latvia's balance of payments remained in surplus (37 million lats or approximately 1% of the forecasted GDP).

A positive development is the fact that an increase in productivity in manufacturing keeps the current account close to balance at this stage, ensuring improved competitiveness and expanding exports. Unlike the reasons underlying the current account improvement in the previous periods (losses of foreign direct investment companies or declining imports caused by a fall in consumption), it is a sustainability-promoting factor.

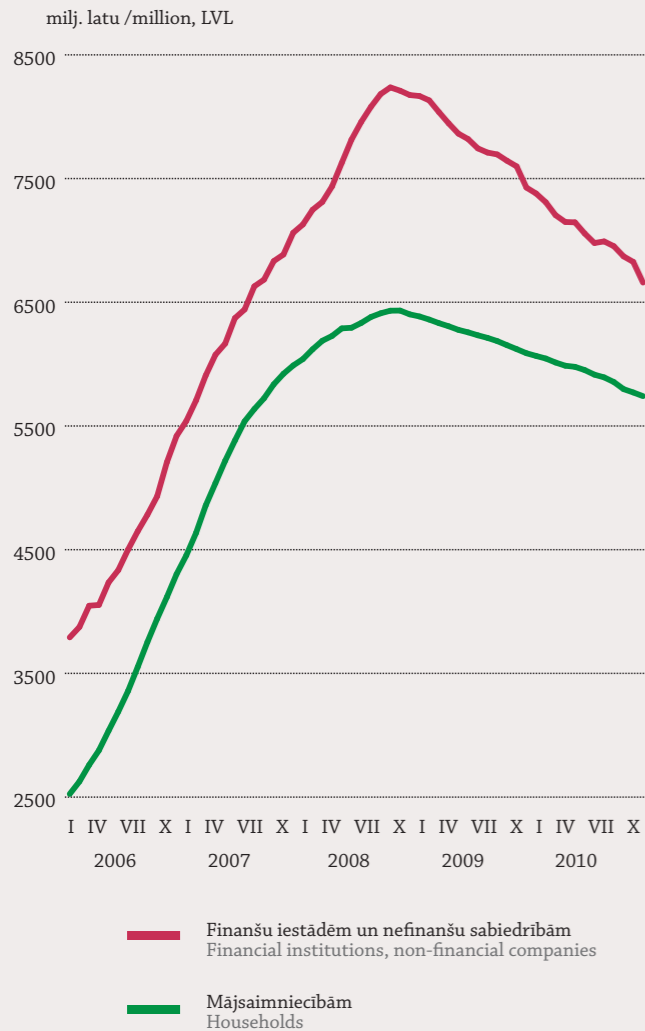
Interest Rates

During the first three quarters of 2010 more stability was observed in the domestic financial market due to the positive trends in economy and improvement of macroeconomic data. The liquidity in the lats market continued increasing, the interest rates continued decreasing, and the confidence of the market participants in the stability and successful development of the financial market in future grew.

The high liquidity of lats in the domestic financial market is proven also by the fact that only three refinancing auctions for small amounts have been

Finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegtie kredīti (milj. LVL, pa mēnešiem)

Loans issued to financial institutions, non-financial companies and households (million LVL, by months)

Avots: LB
Source: BoL

notikušas jau kopš 2009. gada 30. oktobra. 2010. gada 4. augustā LB samazināja noteikto refinansēšanas pamatlikmi līdz 3,5% un turpināja pakāpeniski samazināt arī obligāto rezervju normu, lai aktivizētu komercbanku darbību.

Ņemot vērā ierobežoto iedzīvotāju un uzņēmumu maksātspēju un ar to saistītos kavētos kredītu maksājumus, kā arī komercbanku kredītu izsniegšanas politikas izmaiņas, mājsaimniecībām un uzņēmumiem pieejamo kredītresursu apjoms komercbankās tika ierobežots, tādējādi mazinot tautsaimniecības attīstības iespējas.

Virzība uz Māstrihtas kritēriju izpildi

Latvijas Konverģences programma 2009. - 2012. gadam un Latvijas ekonomikas stabilizēšanas un izaugsmes atjaunošanas programma, kā arī vienošanās ar SVE, EK un citiem starptautiskā aizņēmuma programmas dalībniekiem paredz virzību uz Māstrihtas kritēriju izpildi un eiro ieviešanu 2014. gadā.

Ņemot vērā noteikto mērķi ieviest eiro 2014. gada 1. janvārī, regulāri tiek novērtēta Latvijas atbilstība Māstrihtas kritēriju prasībām. 2010. gadā vairāki rādītāji atbilda noteiktajiem Māstrihtas kritērijiem. Vispārējās valdības budžeta bilances un valsts vērtspapīru ilgtermiņa procentu likmju rādītāji

held in the BoL in 2010, while the swap auctions have not been held since 30 October 2010 at all. On 4 August 2010 the BoL decreased the refinancing rate to 3.5% and continued gradual decrease also of the mandatory reserve ratio in order to activate the operations of commercial banks.

Considering the limited solvency of population and enterprises and the related delayed loan payments, as well as the changes to the commercial bank lending policy, the amount of credit resources available to households and enterprises in the commercial banks was limited, thus reducing the possibilities for development of the national economy.

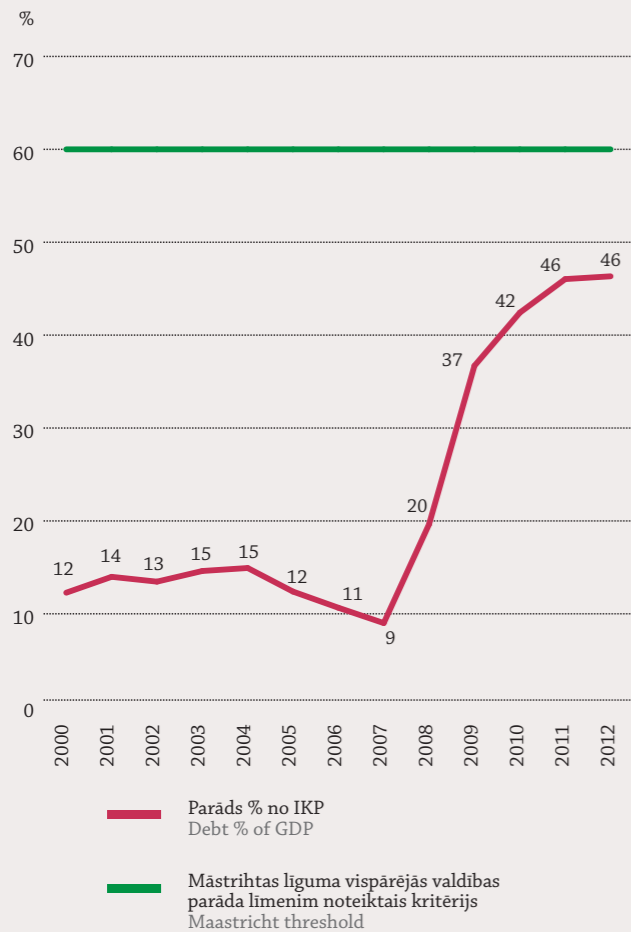
Progress to Performance of the Maastricht Criteria

The Convergence Program of the Republic of Latvia 2009 – 2012 and the Economic Stabilisation and Growth Revival Program of Latvia, as well as agreements with the IMF, the EC and other participants of the international loan program prescribe for the progress towards the performance of the Maastricht criteria and introduction of the euro in 2014.

With respect to the set goal of introduction of the euro as from 1 January 2014 the compliance of Latvia with the requirements of the Maastricht criteria is regularly assessed. In 2010 several

Vispārējās valdības parāds, % no IKP
(Eurostat metodoloģija), 2000. -2012. gads

General government debt % of GDP
(ESA'95 methodology), 2000 - 2012

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

neiekļāvās noteiktajās kritēriju robežās, turpretī gada vidējā inflācija bija zem pieļaujamā līmeņa. 2010. gada pirmajos astoņos mēnešos bijusi deflācija. Arī valsts parāda apjoms 2010. gada beigās pilnībā atbilst Māstrihtas kritērijā noteiktajai robežai un nesasniedz 60% apjomu no IKP. Ņemot vērā plānotos pasākumus finansēšanas nepieciešamības nodrošināšanai, tiek prognozēts, ka valdības parāds arī turpmākajos gados pilnībā iekļausies Māstrihtas kritērija noteiktajās robežās.

Jāpiebilst, ka LB, neskatoties uz svārstīgo valūtas pozīciju latu tirgū, ir nodrošinājusi lata stabilitāti un tā kursa svārstību ierobežošanu iepriekš noteiktā koridora robežās pret eiro, ievērojot stingru monetāro politiku un saglabājot +/- 1% robežu no fiksētā grāmatvedības kursa 1 EUR = 0,702804 LVL.

indicators complied with the set Maastricht criteria. The general government budget balance and the government securities' long-term interest rate indicators did not fit within the set limits of criteria, while the annual average inflation was below the set threshold. During 2010 Latvia faced deflation. The amount of the government debt at the end of 2010 also completely complied with the limit specified in the Maastricht criterion and was considerably lower than 60% of the GDP. Considering the planned measures for ensuring the financing requirement it is forecasted that the government debt will remain below the limits specified in the Maastricht criterion also during the next years.

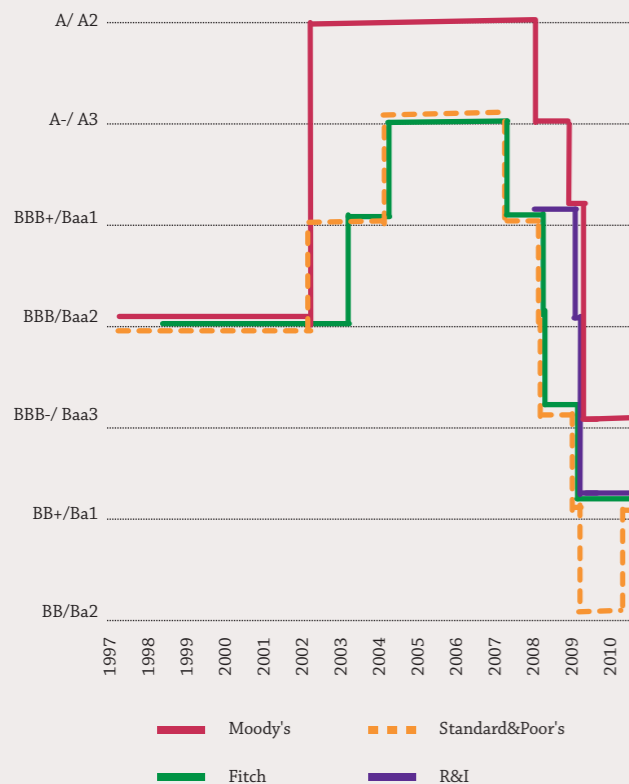
It should be noted that irrespective of the unstable foreign currency position in the lats market the BoL has ensured the stability of the lats and limited exchange rate fluctuations within the limits of the previously determined corridor against the euro through compliance with a steady monetary policy and remaining within a +/- 1% corridor of the fixed exchange rate of EUR 1 = LVL 0.702804.

Latvijas Republikas kredītreitings

Credit Rating of the Republic of Latvia

Latvijas kredītreitings vēsture ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā

Latvia's credit rating history for long-term foreign currency obligations

Avots: Fitch, Moody's, S&P, R&I
Source: Fitch, Moody's, S&P, R&I

2010. gadā reitingu līmeņos tāpat kā visā ekonomikā parādījās pozitīvas iezīmes - kopš 2010. gada februāra (S&P), marta (Moody's) un septembra (arī Fitch) reitingu aģentūras Latvijai ir noteikušas stabilu nākotnes vērtējumu, un gada beigās, 7. decembrī, S&P arī paaugstināja Latvijas kredītreitingu (no BB) uz BB+ līmeni.

Tomēr, lai arī daļa reitingu aģentūru bažu, kas tika paustas, samazinot valsts kredītreitingu 2008. un 2009. gadā, nav īstenojušās, reitingu aģentūras, izņemot Moody's, Latvijai vēl joprojām saglabā reitingu zem investīciju kategorijas. 2010. gada

Reitinga notikumi 2010. gadā

Rating Events in 2010

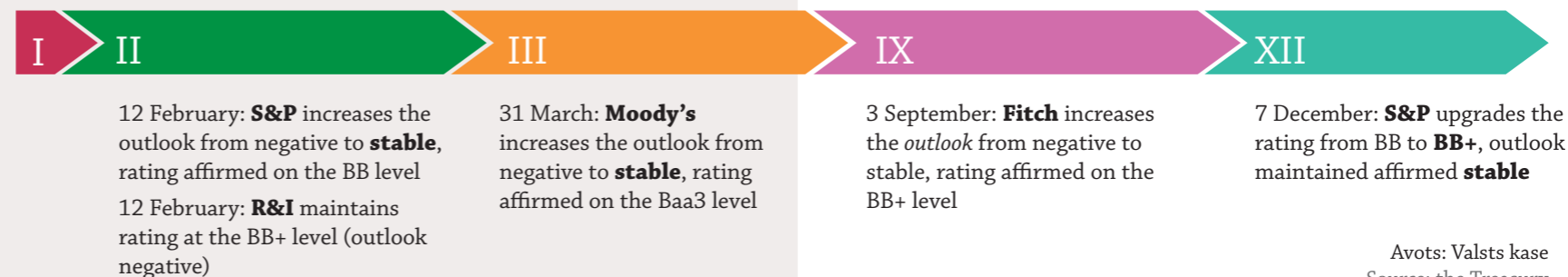
12. februāris: **S&P** paaugstina *outlook* no negatīva uz **stabilu**, reitings saglabāts BB līmenī

12. februāris: **R&I** saglabā reitingu BB+ līmenī (*outlook* negatīvs)

31. marts: **Moody's** paaugstina *outlook* no negatīva uz **stabilu**, reitings saglabāts Baa3 līmenī

3. septembris: **Fitch** paaugstina *outlook* no negatīva uz **stabilu**, reitings saglabāts BB+ līmenī

7. decembris: **S&P** paaugstina reitingu no BB uz **BB+**, *outlook* saglabāts **stabilu**

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

In 2010 the rating levels like the entire economy showed positive traits: since February 2010 (S&P), March 2010 (Moody's) and September 2010 (also Fitch) the rating agencies have set a stable outlook for Latvia, and at the end of the year, on 7 December 2010, S&P even increased the credit rating of Latvia to BB+ level (from BB).

However, although part of the rating agency concerns declared when downgrading the credit rating of the country in 2008 and 2009 have not come true, the rating agencies, save Moody's, still maintain the rating of Latvia below the investment grade category. At the end of 2010 Latvia's long-

2010. gadā reitingu līmeņos tāpat kā visā ekonomikā parādījās pozitīvas iezīmes, reitingu aģentūras ir noteikušas stabilu nākotnes vērtējumu un S&P arī paaugstināja Latvijas kredītreitingu.

In 2010 the rating levels like the entire economy showed positive traits: the rating agencies have set a stable outlook, S&P even increased the credit rating of Latvia.

beigās Latvijas kredītreitings ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā bija BB+ (Fitch), BB+ (S&P) un Baa3 (Moody's) ar stabilu nākotnes vērtējumu (*outlook*) no visām aģentūrām.

Latvijas kredītreitingu kopš 2008. gada nosaka arī Japānas reitingu aģentūra R&I. Ar R&I sadarbība tika uzsākta 2008. gadā beigās, kad Latvija vēlējās izpētīt Japānas investoru interesi un Latvijas delegācija, kurā bija pārstāvji no FM, Valsts kases, LB un citām Latvijas institūcijām, devās vizītē uz Japānu. Japānas reitingu aģentūras R&I reitings ir vienīgais, kam saglabāts negatīvs nākotnes novērtējums. Tās noteiktais kredītreitings ir BB+ līmenī.

Aģentūras, paaugstinot valsts kredītreitinga nākotnes vērtējumu līdz stabilam, norādīja uz ekonomiskās izaugsmes atjaunošanos salīdzinoši īsā laikā, ievērojamu fiskālo konsolidāciju, valūtas kursa stabilitātes nodrošināšanu un finanšu sektora stabilitātes atjaunošanos.

term foreign currency credit rating was BB+ (Fitch), BB+ (S&P) and Baa3 (Moody's) with a stable outlook from all the agencies.

Since 2008 Latvia's credit rating has been set also by the Japanese rating agency R&I. The cooperation with R&I commenced at the end of 2008, when Latvia intended to explore the interest of Japanese investors and the Latvian delegation, which included also representatives from the MF, the Treasury, the BoL and Latvian institutions, visited Japan. The rating of the Japanese rating agency R&I is the only, which maintained a negative outlook in 2010. The credit rating assigned by it is at the BB+ level.

Upon increasing the credit rating outlook of the country to stable the agencies pointed at the revival of economic development in a comparatively short period of time, the considerable fiscal consolidation, ensuring the stability of the currency exchange rate and resumption of the stability of the financial sector.

Reitingu aģentūra

**S&P
(2010. gada 12. februārī)**

**Moody's
(2010. gada 31. martā)**

**Fitch
(2010. gada 3. septembrī)**

Reitingu aģentūra

**S&P
(2010. gada 7. decembrī)**

Rating agency

**S&P
(12 February 2010)**

**Moody's
(31 March 2010)**

**Fitch
(3 September 2010)**

Rating agency

**S&P
(7 December 2010)**

Nākotnes vērtējuma nomaiņas argumenti

- valdības ieviestās reformas;
- pasākumi budžeta deficīta samazināšanai;
- ekonomisko rādītāju uzlabojumi un algu samazinājumi, kas veicinās eksporta un tekošā konta saldo uzlabošanu.

- Latvijas ekonomikas stabilizācija;
- recesijas grūtākā posma pārvarēšana un devalvācijas riska mazināšanās;
- labāka budžeta izpilde - mazāks deficīts;
- banku sektora atbalstam bija vajadzīgs mazāk līdzekļu nekā prognozēts;
- laba likviditātes situācija.

- finanšu un ekonomiskās situācijas uzlabošanās Latvijā;
- valsts ārējās likviditātes rādītāju pozitīvās tendences;
- makroekonomisko rādītāju uzlabošanās;
- veiksmīgi īstenotie budžeta konsolidācijas pasākumi.

Reitinga nomaiņas argumenti

- ekonomikas sabalansētības pazīmes, konkurētspējas uzlabošanās;
- par spīti 2009./ 2010. gada recesijai parāda līmenis saglabājies mēreni zemā līmenī;
- pasākumu budžeta deficīta samazināšanai turpināšana;
- tekošā konta pārpalikums.

Arguments for future change of rating

- reforms implemented by the government;
- measures to reduce deficit;
- improvement in indicators and wage cuts, which will promote export and improvement of current account balance.

- stabilisation of Latvia's economy;
- overcoming the hardest stage of recession and decline in devaluation risk;
- better budget performance - lower deficit;
- less funds were necessary for support of the banking sector;
- good liquidity position.

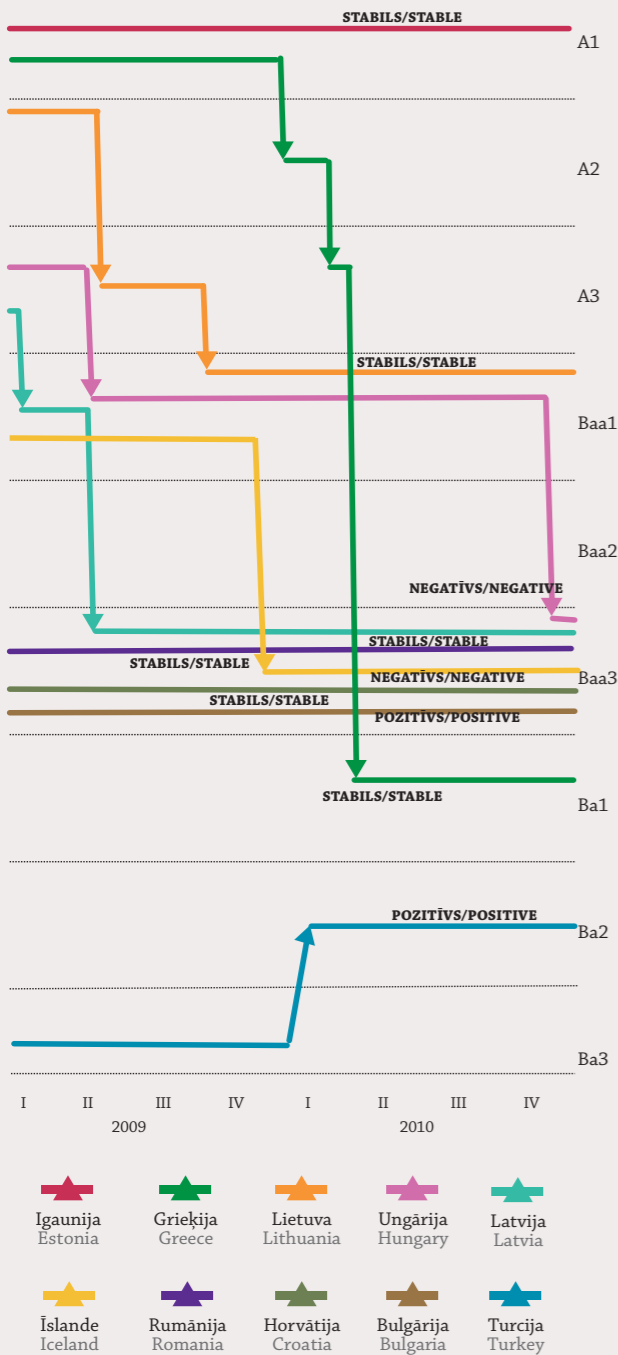
- financial and economic stabilisation in Latvia;
- positive tendencies in the state's external liquidity;
- improvement of macroeconomic indicators;
- successful implementation of budget consolidation measures.

Arguments for change of rating

- features of the balanced position of economy, improvement of competition;
- in spite the recession of 2009/2010 the debt ratio stayed on a reasonably low level;
- continuation of measures for decrease of budget deficit;
- current account surplus.

Latvijas un citu Eiropas valstu reitingu izmaiņas 2009. un 2010. gadā (Moody's)

Changes in ratings of Latvia and other European countries in 2009 and 2010 (Moody's)

Pēc daudzajiem reitinga samazinājumiem 2009. gadā arī citām Eiropas valstīm, kas tuvas Latvijai ģeogrāfiski vai ekonomiskās attīstības ziņā¹, tāpat kā Latvijai izmaiņu reitingos 2010. gadā bija maz.

Gada beigās Latvijas kredītreitinga novērtējuma līmenis būtiski atšķīrās no tuvākajām kaimiņvalstīm – Lietuvas un Igaunijas, kas pirms krīzes bija ļoti līdzīgā līmenī ar Latviju. Latvijai jācenšas pēc iespējas mazināt atšķirības starp tās un Lietuvas, Igaunijas kredītreitingu līmeņiem.

Lai nodrošinātu koordinēta un saskaņota viedokļa sniegšanu reitingu aģentūrām un pilnīgu un objektīvu informāciju par notikumiem valstī, 2010. gada 11. janvārī izveidota darba grupa sadarbības uzlabošanai ar starptautiskajām kredītreitingu aģentūrām, kuras galvenais uzdevums 2010. gadā bija pilnveidot sadarbību ar reitingu aģentūrām.

¹ Šeit tiek analizētas reitinga izmaiņas šādām valstīm: Baltijas valstīm (Latvijai, Lietuvai, Igaunijai), citām jaunajām ES dalībvalstīm ar līdzīgu ekonomikas attīstības līmeni (Bulgārijai, Rumānijai, Ungārijai), Eirozonas valstīm ar zemu kredītreitingu (Griekijai), ne-ES valstīm, ģeogrāfiski tuvām un reitinga ziņām līdzīgām Latvijai (Īslande, Horvātijai, Turcijai).

After numerous decreases of rating in 2009, in 2010 also other European countries, which are close to Latvia geographically or in terms of economic development¹, had few changes in ratings like Latvia.

At the end of the year the level of Latvia's credit rating considerably differed from its closest neighbouring countries – Lithuania and Estonia, which had been on a very similar level to Latvia prior to crisis. Latvia shall strive to decrease the difference between the level of its credit ratings and those of Lithuania and Estonia.

On 11 January 2010 a work team for improvement of cooperation with international rating agencies was formed in order to ensure rendering coordinated and harmonised opinion to the rating agencies and complete and objective information on the events in the country, and its main task in 2010 was to improve the cooperation with rating agencies.

¹ Rating changes of the following countries have been analysed: the Baltic States (Latvia, Lithuania, Estonia), other new EU Member States with similar economic development level (Bulgaria, Romania, Hungary), the Euro zone countries with low credit rating (Greece), non-EU countries that are geographically close and similar in terms of economic development to Latvia (Iceland, Croatia, Turkey).

Baa3
stable BB+
stable BB+
stable

(Moody's/S&P/Fitch)

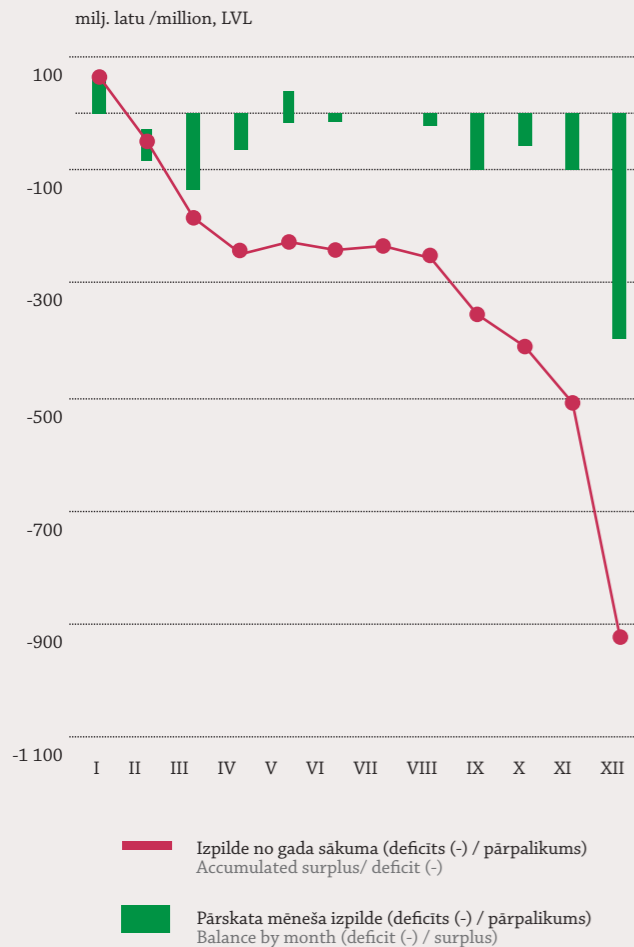
Avots: Moody's, Valsts kase, uz 2010. gada beigām.
Source: Moody's, the Treasury, as of end of 2010.

Centrālās valdības aizņēmumi

Central Government Borrowing

Valsts konsolidētā budžeta finansiālā bilance
2010. gadā

Central government consolidated budget
financial balance in 2010

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

Valsts budžeta izpildes tendences

Īstenojot stingru fiskālo disciplīnu, valsts budžeta deficīts 2010. gadā bija mazāks nekā plānots.

Valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi 2010. gadā veidoja 3,8 mljrd. latu, izdevumi – 4,7 mljrd. latu, bet finansiālais deficīts 2010. gadā bija -911,7 milj. latu. Finansiālais deficīts 2010. gadā bija par 119,2 milj. latu mazāks nekā likumā „Par valsts budžetu 2010. gadam” noteiktais valsts budžeta deficīta apjoms, kuram pieskaitīti ar Saeimas atļauju palielinātās apropriācijas valsts budžeta papildu izdevumi.

2010. gadā valsts budžeta izpildes nodrošināšanai un valsts (centrālās valdības) parāda pārfinansēšanai, valsts budžeta izpildes cikla un saistību izpildei nepieciešamās likvīdo naudas līdzekļu rezerves nodrošināšanai tika veikti aizņēmumi iekšējā tirgū, kā arī saņemti līdzekļi starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros.

Government Budget Performance Trends

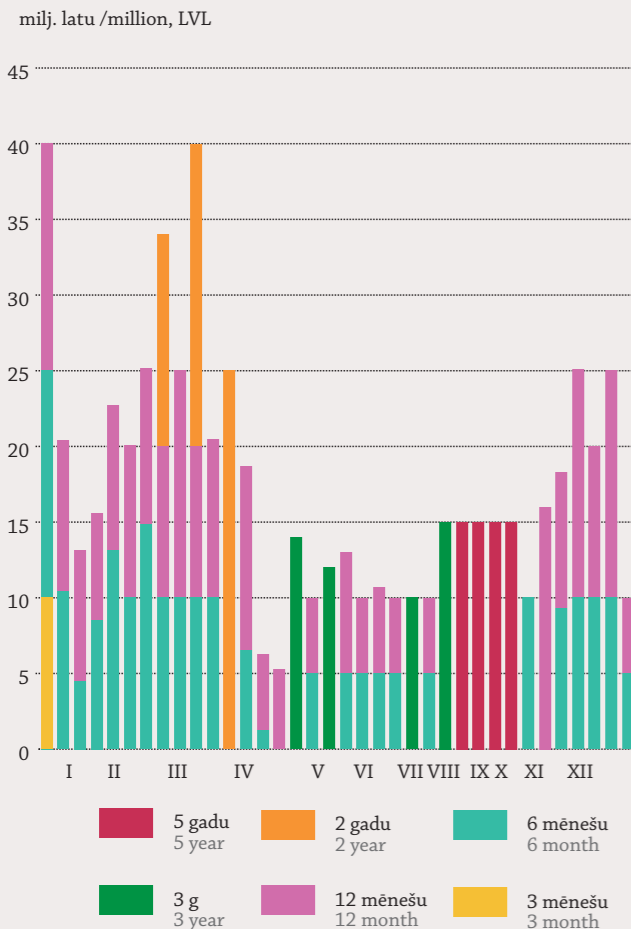
By implementing strict fiscal discipline central government budget deficit in 2010 was smaller than planned.

In 2010 the central government consolidated budget revenue reached 3.8 billion lats while expenditure was 4.7 billion lats. Thus the financial deficit of the central government consolidated budget was -911.7 million lats which is 119.2 million lats below the amount set in the annual state budget law 2010 with additional state budget expenses made on the basis of the appropriation increased with the parliament’s approval added to it.

In 2010 to insure the state budget performance and refinancing of the state (central government) debt, borrowings in the domestic market were made, as well as funds from the international loan program were obtained in order to comply with the state budget performance cycle and obligations for ensuring the necessary liquidity reserve.

Valsts vērtspapīru pārdotais apjoms sākotnējā izvietošanā 2010. gadā

Primary placement of government securities in 2010

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

Aizņēmumi iekšējā finanšu tirgū: Valsts kase pakāpeniski atgriežas pie garāka termiņa vērtspapīru izsolēm

2010. gada vidū starptautiskā finanšu tirgus satricinājumu un finanšu sektora problēmu rezultātā, kas galvenokārt saistītas ar sarežģījumiem Grieķijas un Īrijas ekonomikā, finanšu tirgus dalībnieki kļuva piesardzīgāki, ierobežojot savas investīciju stratēģijas. Tomēr Latviju tas ietekmēja pozitīvi, jo īpaši gada otrajā pusē, kad uzmanība no Baltijas valstu finanšu problēmām tika pievērsta citām Eiropas valstīm.

2010. gada laikā Valsts kase pakāpeniski ir samazinājusi parādzīmju emisijas biežumu un apjomus. 2010. gadā kopējais neto valsts vērtspapīru emisiju apjoms samazinājās par 27,6 milj. latu pēc nomināla. Sešu un divpadsmit mēnešu parādzīmju emisijas notika galvenokārt ar mērķi uzturēt vērtspapīru tirgu un nodrošināt pietiekamu ieguldījumu apjomu institucionāliem investoriem. Piedāvājums valsts vērtspapīru izsolēs tika orientēts uz garāka termiņa valsts vērtspapīriem, kas samazina ar valsts iekšējo parādu saistītos pārfinansēšanas riskus un nodrošina parāda apkalpošanas izmaksu fiksēšanu relatīvi zemākos līmeņos.

No valsts iekšējā aizņēmuma instrumentiem 2010. gada finansēšanas nepieciešamības segšanai izmantotas īstermiņa valsts iekšējā aizņēmuma

Borrowings in the Domestic Financial Market: the Treasury Gradually Returns to Longer Term Securities Auctions

In the middle of 2010, as a result of international financial market shock and financial sector problems that were mainly related to problems in the economies of Greece and Ireland, the financial market participants became more cautious and limited their investment strategies. However, that had a positive impact on Latvia, especially during the second half of the year, when the focus from the financial problems of the Baltic States shifted to other European peripheral countries.

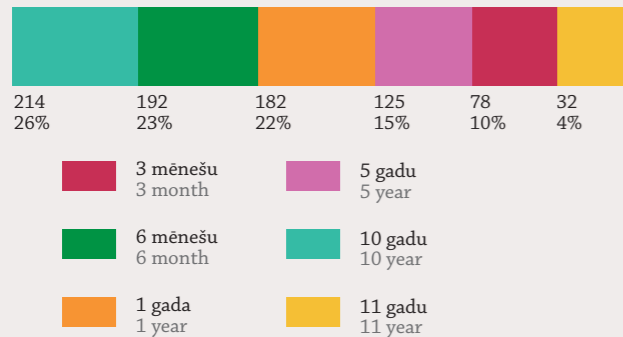
During 2010 the Treasury gradually decreased the frequency and scope of securities issues. The total net decrease of government domestic securities' issues in 2010 was 27.6 million lats according to nominal. Treasury bills maturing in six and twelve months were mainly issued with an aim to maintain the securities' market and ensure sufficient amount of investments for institutional investors; the demand of investors at the government securities' auctions was oriented on securities of longer term, which would decrease the refinancing risks related to government domestic debt and ensure fixing of debt servicing costs at a relatively lower levels.

The only central government domestic borrowing

Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīri apgrozībā
Government domestic securities outstanding

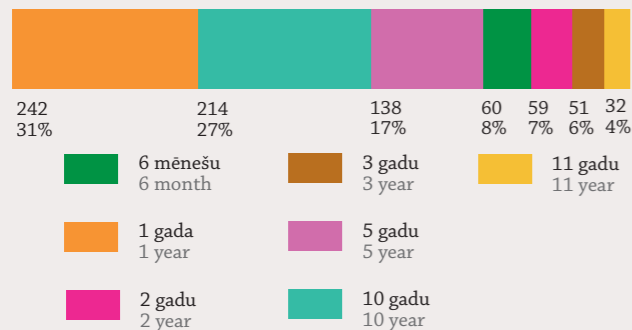
2009. gada beigās
End of 2009

milj. LVL; % no kopsummas/million LVL; % of total

2010. gada beigās
End of 2010

milj. LVL; % no kopsummas/million LVL; % of total

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

parādzīmes ar dzēšanas termiņu trīs, seši un 12 mēneši, kā arī vidējā termiņa valsts iekšējā aizņēmuma obligācijas ar dzēšanas termiņu divi, trīs un pieci gadi.

Pozitīvu efektu uz latu parāda profila pagarināšanu 2010. gadā radīja starptautiskā aizņēmuma programmas apgūšana, kas jau gada sākumā ļāva atteikties no īsākā termiņa (trīs mēnešu) parādzīmju emisijas un pēc katras nākamās aizņēmuma daļas saņemšanas nostiprināja investoru pārliecību par tirgus stabilitāti, ļaujot pāriet uz garāka termiņa (sešu un 12 mēnešu) parādzīmju emisiju.

2010. gada otrajā ceturksnī pēc pozitīvu makroekonomikas datu publicēšanas ievērojami palielinājās investoru uzticības līmenis.

Pieauga arī interese par vidēja termiņa obligācijām, tādēļ parādzīmju piedāvātais apjoms un biežums tika samazināts, Valsts kasei pārsvarā koncentrējoties uz vidēja termiņa obligāciju emisiju.

Valsts kases piedāvājuma orientēšana galvenokārt uz garāka termiņa vērtspapīriem samazināja ar valsts iekšējo parādu saistītos pārfinansēšanas riskus un nodrošināja parāda apkalpošanas izmaksu fiksēšanu (īpaši gada otrajā pusē) vēsturiski zemākajos līmeņos.

Latu procentu likmes iekšējā tirgū gada laikā ir piedzīvojušas strauju kritumu, piemēram, sešu mēnešu valsts parādzīmju likmes

instrument used for covering 2010's financing requirement were issues of short-term domestic Treasury bills maturing in three, six and twelve months, as well as mid-term domestic Treasury bonds maturing in two, three and five years.

Use of the international loan program had a positive effect on the prolongation of the lats debt profile in 2010 and allowed to give up issue of short-term (three month) Treasury bills already at the beginning of the year, and after receipt of each successive tranche secured the investor confidence in the market stability, thus allowing transfer to issues of longer term (six and twelve month) Treasury bills.

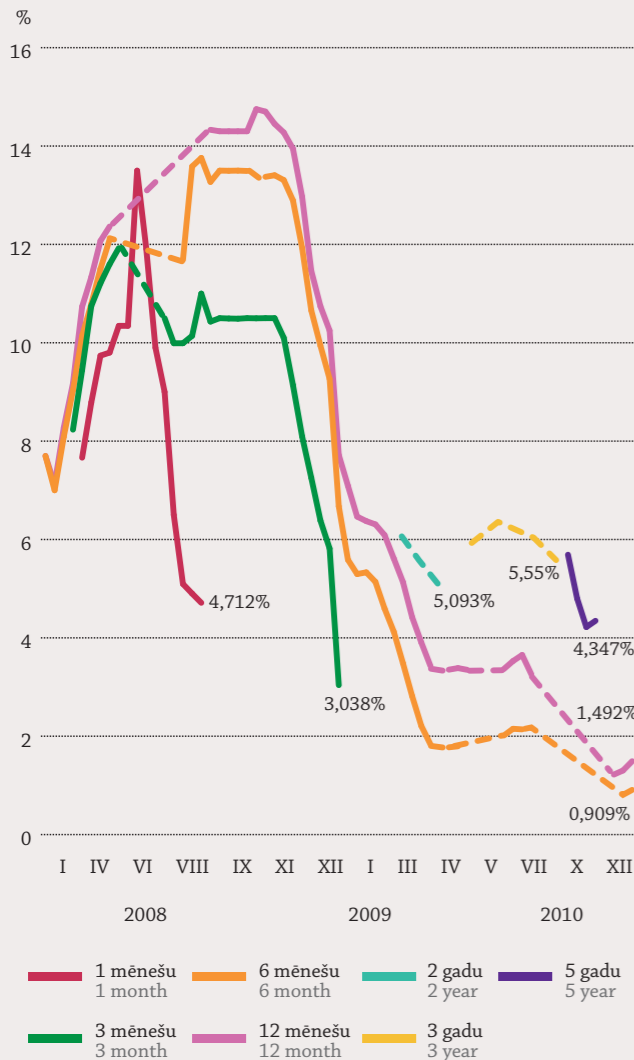
During the second quarter of 2010, after publishing of positive macroeconomic data, the level of confidence of the investors considerably increased.

Also the interest in mid-term bonds increased; therefore the amount and frequency of offered short-term Treasury bills was decreased, and the Treasury mainly focused on the issues of mid-term bonds.

Orientation of the offer of the Treasury mainly on longer term securities reduced the refinancing risks related to the government domestic debt and ensured fixing of debt servicing costs (especially during the second half of the year) at the historically lowest levels.

The lats interest rates in the domestic market have

Valsts vērtspapīru konkurējošajās izsolēs noteiktās vidējās svērtās procentu likmes
Average weighted interest rates at the competitive auctions of government domestic securities

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

samazinājušās no 9,2% līdz 0,909%, bet 12 mēnešu parādzīmju likmes samazinājušās no 10,2% līdz 1,492%. 2010. gadā iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsolēs tika sasniegtas vēsturiski zemākās vērtspapīru peļņas likmes – 0,808% sešu mēnešu parādzīmēm (24. novembrī).

Vietējā finanšu tirgus stabilitātes veicināšana pozitīvi ir ietekmējusi arī starpbanku naudas tirgus darījumus, kur RIGIBOR procentu likmes sasniedza vēsturiski zemākos līmeņus un tādējādi samazināja privātajam sektoram pieejamo finanšu resursu cenu latos. Piemēra, 12 mēnešu RIGIBOR likme no 10,72% gada sākumā samazinājās līdz 2,24% gada beigās.

Valsts īstermiņa parādzīmju likmes samazinājās vienlaicīgi ar naudas tirgus likmēm, dažubrīd gada otrajā pusē pat atrodoties zem RIGIBID līmeņa.

Otrajā pusgadā samazinājās arī vidēja un ilgtermiņa latu vērtspapīru likmju starpība pret EUR SWAP likmēm – par aptuveni 150 b.p.

2010. gada beigās latu procentu likmes atradās vēsturiski zemākajā līmenī, atsevišķiem termiņiem lata likmes ir zem eiro likmju līmeņa. Ņemot vērā, ka likviditātes apjoms latu tirgū turpina saglabāties augstā līmenī, tuvākajos mēnešos nevar prognozēt strauju latu procentu likmju pieaugumu.

Piedāvājuma seguma proporcija konkurējošajās daudzscenu izsolēs gada laikā lielākoties bija augstāka

faced rapid decline during the year, e.g. the rates of 6-month government bonds decreased from 9.2% to 0.909%, and the rates of 12-month government bills decreased from 10.2% to 1,492%. In 2010 the historically lowest securities' interest rates – 0.808% for 6-month Treasury bills were reached (24 November).

Facilitation of the stability of the domestic financial market had a positive impact also on the interbank money market transactions, where the RIGIBOR rates reached the historically lowest levels and consequently decreased the price of financial resources in lats available to the private sector. For example, the 12-month RIGIBOR rate decreased from 10.72% at the beginning of the year to 2.24% at the end of the year.

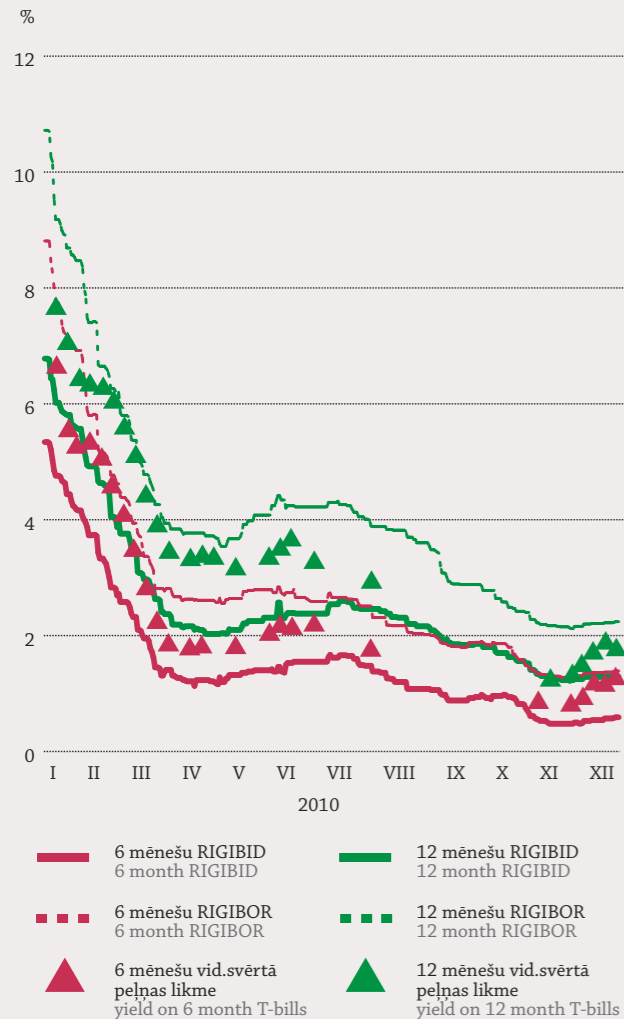
The interest rates of the government short-term Treasury bills decreased concurrently with the money market interest rates, and were even below the RIGIBID level at times during the second half of the year.

During the second half of the year the difference between interest rates of the mid-term and long-term securities in lats against the EUR SWAP rates decreased by approximately 150 BPS.

At the end of 2010 the lats interest rates were at the historically lowest level, and for certain maturity periods the lats interest rates are below the euro rate level. Considering the fact that the liquidity in the lats market remains on a high level, no rapid increase of lats interest rates may be forecasted during the first half of 2011.

Sešu un 12 mēnešu parādzīmju peļņas likmes un attiecīgās RIGIBID un RIGIBOR likmes

Six and 12 months Treasury bills interest rates and the respective RIGIBID and RIGIBOR rates

Avots: LB, Valsts kase
Source: BoL, the Treasury

parviens, t.i., pieprasījums pārsniedz piedāvājumu – reizēm pat 5-6 reizes. Vidēji piedāvājuma seguma proporcija īstermiņa un vidēja/ ilgtermiņa latu vērtspapīriem neatšķirās.

Komercbankas tradicionāli bijušas galvenās valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru investores. Arī 2010. gadā to ieguldījumi saglabājuši stabilu īpatsvaru apgrozībā esošo valsts vērtspapīru apjomā.

Pozitīvi uzsver institucionālo ieguldītāju (piemēram, pensiju fondu) apņemšanās pastāvīgi veikt ieguldījumus Latvijas valsts parādzīmēs.

Aizņēmumi ārējā finanšu tirgū

Starptautiskā aizņēmuma programma

2008. gada beigās Latvijas valdība lēma vērsties pēc finansiālā atbalsta pie starptautiskajiem aizdevējiem, kam par iemeslu bija globālā finanšu krīze, Latvijas ierobežotā finanšu resursu pieejamība un valsts sniegtais likviditātes atbalsts banku sektora stabilizēšanas pasākumiem. Par finanšu atbalsta sniegšanu Latvijai 7,5 mljrd. eiro apmērā 2008. gada decembra beigās vienojās EK, SVF, Pasaules Banka, ERAB un vairākas ES dalībvalstis.

2010. gada beigās no starptautiskajiem aizdevējiem

The bid-to-cover ratio in the competitive multi-price auctions during the year was mainly above one, i.e. the demand exceeded the supply – sometimes even 5-6 times. The average bid-to-cover ratio for short-term and mid-/long-term lats securities did not differ.

Traditionally, commercial banks have been the main investors in government domestic securities. Also in 2010 their investments maintained stable proportion in the amount of outstanding government domestic securities.

Positive feedback should be given to the commitment of institutional investors (e.g. pension funds) to continue investments in Latvian government securities.

Borrowings in the External Financial Market

International Loan Program

At the end of 2008 due to the global financial crisis, Latvia's limited financial resource availability and the liquidity support provided by the government for the banking sector stabilisation the government of Latvia decided to request financial loan from the international lenders. At the end of December 2008, the EC, the IMF, the World Bank, the EBRD and several EU Member States agreed on provision of financial loan to Latvia in the amount of 7.5 billion euros.

Divu, trīs un piecu gadu obligāciju peļņas likmes un attiecīgās EUR SWAP likmes

Interest rates of two, three and five year Treasury bonds and the respective EUR SWAP rates

- 2 gadu EUR SWAP / 2 year EUR SWAP
- 3 gadu EUR SWAP / 3 year EUR SWAP
- 5 gadu EUR SWAP / 5 year EUR SWAP
- ▲ 2 gadu obligāciju peļņas likmes / 2 year bond interest rates
- ▲ 3 gadu obligāciju peļņas likmes / 3 year bond interest rates
- ▲ 5 gadu obligāciju peļņas likmes / 5 year bond interest rates

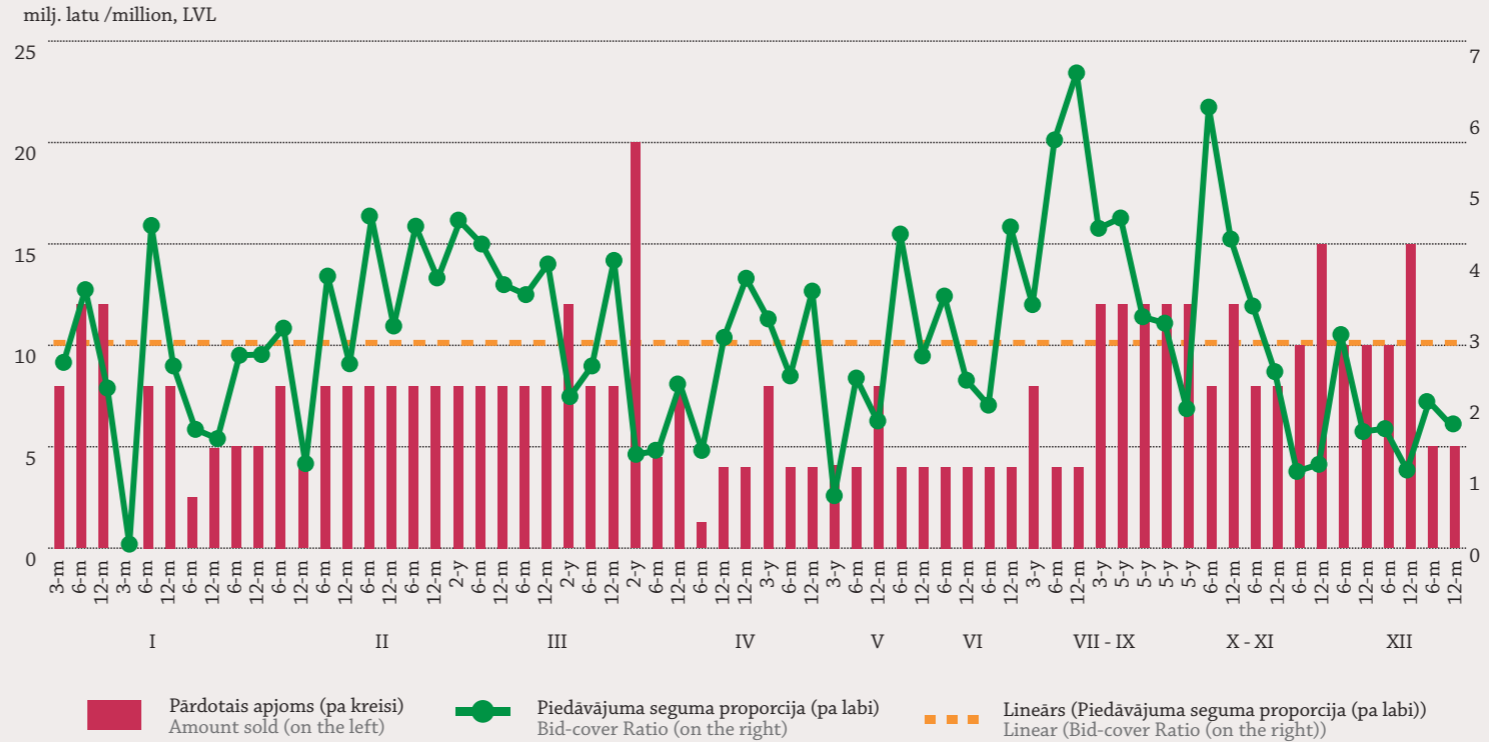
Avots: Valsts kase, Bloomberg
Source: the Treasury, Bloomberg

Pozitīvi jāatzīmē institucionālo ieguldītāju apņemšanās pastāvīgi veikt ieguldījumus Latvijas valsts parādzīmēs.

Positive feedback should be given to the commitment of institutional investors to continue investments in Latvian government securities.

Valsts vērtspapīru sākotnējās tirdzniecības aktivitāte konkurējošajās daudz cenu izsolēs

Activity of primary market of government securities in the competitive multi-price auctions

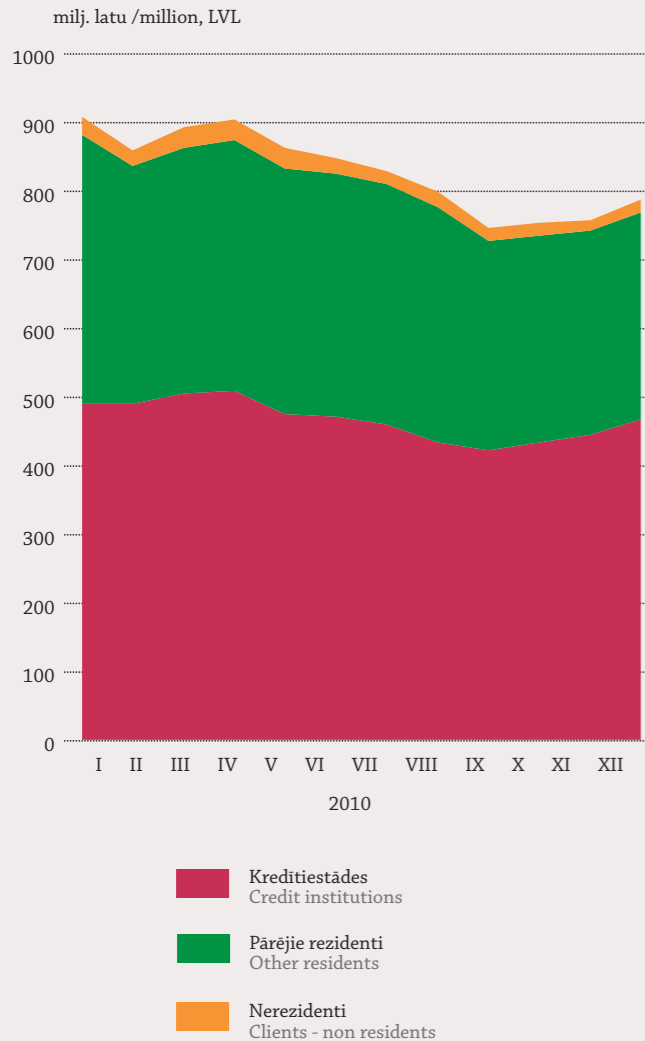

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

starptautiskā aizņēmuma programmas ietvaros saņemti aizņēmumi 4,4 mljrd. eiro apmērā un noslēgti līgumi ar Ziemeļvalstīm (Dāniju, Igauniju, Norvēģiju, Somiju un Zviedriju) par aizņēmuma iespēju 1,9 mljrd. eiro apmērā (finansējums pieejams līdz 2011. gada beigām). Kaut arī no programmas līdzekļiem bez Ziemeļvalstu dalības 2011. gadā vēl ir pieejami 1,2 mljrd. eiro, 2011. gadā netiek plānoti turpmāki aizņēmumi programmas ietvaros, izņemot Pasaules Bankas pēdējo aizdevuma daļu 100 milj. eiro apmērā.

At the end of 2010 loans amounting to 4.4 billion euros were borrowed from the international lenders within the scope of the international loan program and agreements on the borrowing option amounting to 1.9 billion euros were made with the Nordic countries (Denmark, Estonia, Norway, Finland and Sweden) (the financing is available until the end of 2011). Although there are 1.2 billion euros still available from the program funds apart from the aid provided by the Nordic countries, no further borrowings within the program are planned

Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru investoru struktūra otrreizējā tirgū
Government domestic securities investors in the secondary market

Avots: LB, Valsts kase
Source: BoL, the Treasury

Kopš programmas sākuma 2008. gadā Latvija pieprasījusi mazāk finansējuma, nekā bija pieejams. Tas saistīts ar Latvijas ekonomikas stabilizēšanos, kā arī fiskālās situācijas un likviditātes uzlabošanos. 2010. gada otrajā pusē sarukusi arī atšķirība, par kādu Latvija var aizņemties no atsevišķiem starptautiskiem aizdevējiem un par kādu Latvija varētu potenciāli aizņemties publiskajos starptautiskajos finanšu tirgos. Tas rada salīdzinošas priekšrocības aizņēmumiem publiskajos starptautiskajos finanšu tirgos. Līdz ar to turpmāki aizņēmumi programmas ietvaros jāvērtē kontekstā ar iespējām aizņemties publiskajos starptautiskajos finanšu tirgos. Papildus jāņem vērā starptautiskā aizņēmuma programmas aizņēmumu ietekme uz parāda atmaksas grafiku, jo SVF aizdevuma daļa ir jāsāk atmaksāt jau 2014. un 2015. gadā, kad ir salīdzinoši liela noslodze uz parāda atmaksas profilu vidējā termiņā.

in 2011, save the last portion of the loan from the World Bank amounting to 100 million euros.

As from the beginning of the program in 2008 Latvia has requested less financing as available. That was due to the stabilisation of Latvia's economy, as well as improvement of the fiscal situation and liquidity. During the second half of 2010 the difference of borrowing costs for Latvia's borrowings from particular international lenders and borrowings from the public international financial markets decreased. That ensures comparative advantage for borrowings from the public international financial markets. Therefore further borrowings within the program shall be assessed from the perspective of ability to borrow from the public international financial markets. Additionally, the influence of borrowings within the international loan program on the debt repayment schedule shall be considered, since the repayment of the loan from the IMF shall be started already in 2014 and 2015, when there will be comparatively large load on the mid-term debt repayment profile.

Turpmāki aizņēmumi programmas ietvaros jāvērtē kontekstā ar iespējām aizņemties publiskajos starptautiskajos finanšu tirgos.

Further borrowings within the program shall be assessed from the perspective of ability to borrow from the public international financial markets.

Latvijas emitēto eiroobligāciju peļņas likmes otrreizējā tirgū virs EUR SWAP

Latvia's Eurobond yields in the secondary market

— Latvia 5.375 11/08
Latvia 5.375 11/08

— Latvia 4.250 04/14
Latvia 4.250 04/14

— Latvia 5.500 03/18
Latvia 5.500 03/18

Avots: Bloomberg, Valsts kase
Source: Bloomberg, the Treasury

Kopējā finansējuma tabula no starptautiskajiem aizdevējiem*

Total financing provided by the international lenders*

milj. EUR/million EUR	Saņemtais finansiālais atbalsts/ Received financial aid				Pieejamais finansējums/ Available financing	KOPĀ/ TOTAL
	Gads/ Year					
Aizdevējs/ Financial lender	2008	2009	2010	2011		
ES/EU		2 200	700	200		3 100
SVF/IMF	600	200	300	600		1 700
Pasaules Banka/ World Bank		200	100	100		400
ERAB/ EBRD		100				100
Ziemeļvalstis / Nordic Countries**				1 900		1 900
Čehijas Republika, Polija/ Czech Republic, Poland				300		300
Kopā/ Total	600	2 700	1 100	3 100		7 500
	Saņemts līdz 2010. gada beigām: Received by the end of 2010:			4 400		

* summas noapaļotas uz augšu / The amounts are rounded up

** noslēgts līgums par aizņemšanās iespēju līdz 2011. gada beigām / an agreement made on the borrowing option until the end of 2011

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

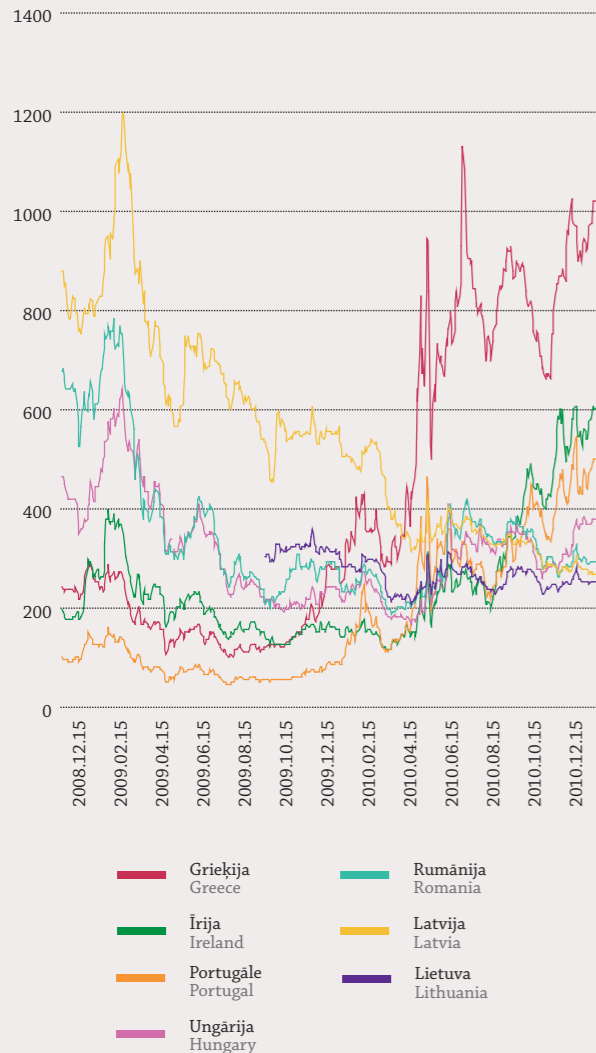
Aizņēmumi no EIB un EPAB

2008. gada 30. oktobrī finanšu ministrs parakstīja līgumu ar EIB par aizdevumu ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektu valsts budžeta līdzfinansējuma nodrošināšanai 2007. - 2013. gada programmēšanas periodam. Līguma summa 2009. gada 26. februārī tika palielināta līdz 750 milj. eiro, no kuriem saņemti

Loans from EIB and CEB

On 30 October 2008 the Minister of Finance signed an agreement with the EIB on the loan for ensuring state budget co-financing for the EU structural fund and Cohesion fund projects during the 2007 – 2013 programming period. On 26 February 2009 the agreement amount was increased to 750 million euros, 225 million euros whereof have been received. According to the agreement the deadline for submission of the loan disbursement request is

Piecu gadu CDS līmenis (Latvija, Lietuva, Ungārija, Rumānija, Portugāle, Grieķija, Īrija), b.p.
5 year CDS level (Latvia, Lithuania, Hungary, Romania, Portugal, Greece, Ireland), BPS

Avots: Bloomberg
Source: Bloomberg

225 milj. eiro. Atbilstoši līgumam aizdevuma izmaksas pieprasījuma iesniegšanas termiņš ir 2011. gada 30. oktobris un nākamo aizdevuma daļas izmaksu, kas nedrīkst pārsniegt 150 milj. eiro, būtu iespējams pieprasīt, sākot ar 2011. gadu. Tādējādi, ņemot vērā Valsts kases aizņēmšanās stratēģiju vidējam termiņam, aizņēmums no EIB uzskatāms kā papildu resursu piesaistīšanas iespēja.

2009. gada 30. aprīlī Latvija parakstīja līgumu ar EPABprojektu līdzfinansēšanai izglītības, pilsētvides un lauku vides sakārtošanā 50 milj. eiro apjomā. Ir saņemta pirmā aizdevuma daļa – 25 milj. eiro. Lēmumi par turpmāku aizņēmuma izlietojumu tiks pieņemti pēc iepriekš saņemto līdzekļu izvietojuma informācijas iesniegšanas bankai, kas jāveic līdz 2011. gada beigām.

Latvijas kredītriska novērtējums finanšu tirgos

Valsts CDS līmenim ir būtiska loma Latvijas jaunu aizdevumu resursu cenas noteikšanā no investoru puses, īpaši, ņemot vērā Latvijas eiroobligāciju relatīvi zemos tirdzniecības apjomus. Valsts CDS līmenis ietver tirgus gaidas par kredītriska izmaiņām nākotnē, kā arī ļoti ātri reaģē uz iekšpolitiskajiem notikumiem.

2010. gada Latvijas finanšu situācijas stabilizācija un kredītreitinga pieaugums atspoguļojās

30 October 2011, and the next tranche, which shall not exceed 150 million euros, may be requested as from 2011. Therefore, considering the mid-term borrowing strategy of the Treasury, the loan from the EIB shall be deemed as the additional resource attraction possibility.

On 30 April 2009 Latvia signed an agreement with the CEB on the co-financing of projects in the educational sphere, improvement of city and rural infrastructure for the total amount of 50 million euros. The first portion of the loan amounting to 25 million euros has already been received. Decisions on further use of the loan will be taken after submission of the information on the allocation of the previously received funds to the bank by the end of 2011.

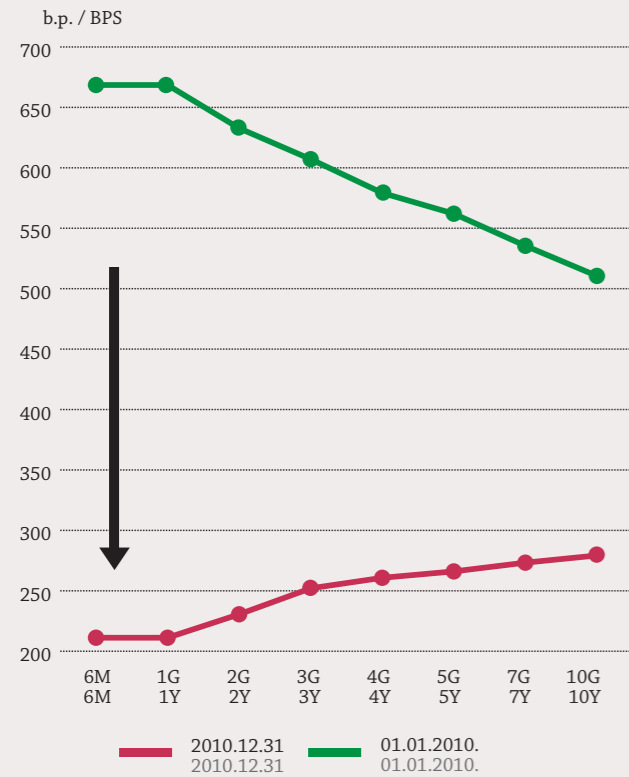
Latvia's Credit Risk Assessment in Financial Markets

Latvia's CDS trading level's has a significant role in determining price for new loan resources by investors, especially considering the relatively low volumes of Eurobond trading. The state CDS trading level includes market expectations with respect to future credit risk changes as well as provides a very fast response to the domestic policy events.

The stabilisation of the financial situation and increase of credit rating of Latvia in 2010 reflected on the secondary trading levels of Latvia's Eurobonds, as well as on Latvia's CDS levels. In 2010 the

Latvijas CDS peļņas liknes izmaiņas (2010. gada 1. janvārī un 2010. gada 14. decembrī)

Changes in Latvia's CDS yield curve (on 1 January 2010 and 14 December 2010)

Avots: Bloomberg
Source: Bloomberg

Kopš 2010. gada sākuma Latvijas CDS samazinājās par 50% un 2010. gada beigās atradās zem 300 b.p. robežas.

Latvia's CDS decreased by 50% as from the beginning of 2010 and was below the 300 BPS level at the end of 2010.

Latvijas eiroobligāciju otrreizējos tirdzniecības līmeņos, kā arī Latvijas CDS kotāciju līmeņos. 2010. gadā Latvijas eiroobligāciju peļņas likmes otrreizējā tirgū virs EUR SWAP turpināja samazināties, gada beigās nokrītot līdz 200-250 b.p.

Sakarā ar kopējo situācijas uzlabošanos starptautiskajos un iekšējā tirgū, ko veicināja valsts budžeta izdevumu konsolidācijas un ekonomikas stimulēšanas pasākumi, IKP pieauguma atgriešanās un kopējā paaugstinātā latu likviditāte vietējā tirgū, kopš 2010. gada sākuma Latvijas CDS samazinājās par 50% un 2010. gada beigās atradās zem 300 b.p. robežas.

Latvijas CDS līmeņa samazinājums un tā pietuvināšanās līdzīga kredītriska grupas valstu līmenim ļauj secināt, ka Latvijas valsts potenciālās aizņemšanās izmaksas starptautiskajā tirgū būtu atbilstošas citām līdzīga kredītriska valstīm.

Latvijas CDS līmeņa samazinājums kopš 2010. gada sākuma bijis viens no straujākajiem starp jaunattīstības valstīm (tas bijis vēl lielāks tikai Ukrainai), tādējādi apliecinot tirgus dalībnieku uzticības paaugstināšanos Latvijas kredītpējai.

Salīdzinot Latvijas CDS termiņ-struktūras izmaiņas kopš 2010. gada sākuma, svarīgi atzīmēt, ka Latvijas īstermiņa kredītriska novērtējums vairs nav augstāks kā ilgtermiņa kredītriska novērtējums, kas apliecina valsts veikto ekonomikas un finanšu sektora stabilizēšanas pasākumu pozitīvo ietekmi.

Latvia's Eurobond spreads in the secondary market over EUR SWAP continued decreasing, reaching 200-250 BPS at the end of the year.

Due to overall improvement of the situation in the international and domestic markets that was facilitated by the state budget expenditure consolidation and economy stimulation measures, return of the GDP growth and the overall increased local liquidity in the domestic market Latvia's CDS decreased by 50% as from the beginning of 2010 and was below the 300 BPS level at the end of 2010.

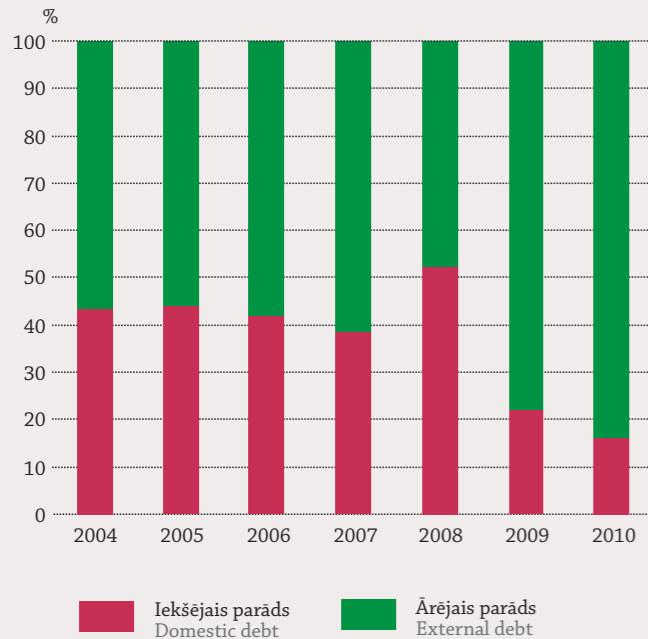
Decrease of Latvia's CDS level and its approaching the level of the group of countries of similar credit risk allows concluding that the potential borrowing costs of Latvia in the international market would correspond to other countries of similar credit risk.

Decrease of Latvia's CDS level since the beginning of 2010 was one of the most rapid among the emerging market countries (it was more rapid only in the Ukraine), thus confirming the increase of the confidence of market participants in the creditworthiness of Latvia.

Upon comparing Latvia's CDS term-structure changes since the beginning of 2010 it is essential to mention that Latvia's short-term credit risk assessment is not higher than the long-term credit risk assessment, which proves the positive impact of the economy and financial sector stabilisation measures implemented by the government.

Valsts iekšējā un ārējā parāda īpatsvars kopējā parādā, %

Proportion of the government domestic and external debt in the total debt, %

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

Informācijas nodrošināšana finanšu tirgus dalībniekiem un investoriem

Turpinot 2009. gadā iesākto komunikāciju ar investoriem klātienē (2009. gada decembrī Latvijas delegācija devās uz Eiropas un ASV galvenajiem finanšu centriem, lai prezentētu Latvijas progresu krīzes pārvarēšanā), arī 2010. gadā Valsts kase nodrošināja investoriem informāciju par aktualitātēm Latvijā ekonomikā. 2010. gada maijā Zagrebā ERAB, kā arī SVF/Pasaules Banku pilnvarnieku ikgadējās tikšanās laikā 2010. gada oktobrī investori izteica atzinību par Latvijā īstenotajiem budžeta konsolidācijas pasākumiem, kā arī novērtējuši regulāri sniegto informāciju par aktuālajām norisēm Latvijā ekonomikā. Par investoru uzticības atgriešanos liecina sadarbības banku pastiprinātā interese par Latvijas atgriešanos starptautiskajā finanšu tirgū.

Arī 2011. gadā Valsts kase turpinās regulāros komunikācijas pasākumus ar investoriem, t.sk. iknedēļas galveno notikumu apskatu nodrošināšanu, valsts parāda vadības ceturkšņa biļetena sagatavošanu, investoru prezentācijas aktualizēšanu un valsts parāda vadības gada pārskata sagatavošanu.

Arī 2011. gadā Valsts kase turpinās regulāros komunikācijas pasākumus ar investoriem.

The Treasury will continue further regular communication with the investors also in 2011.

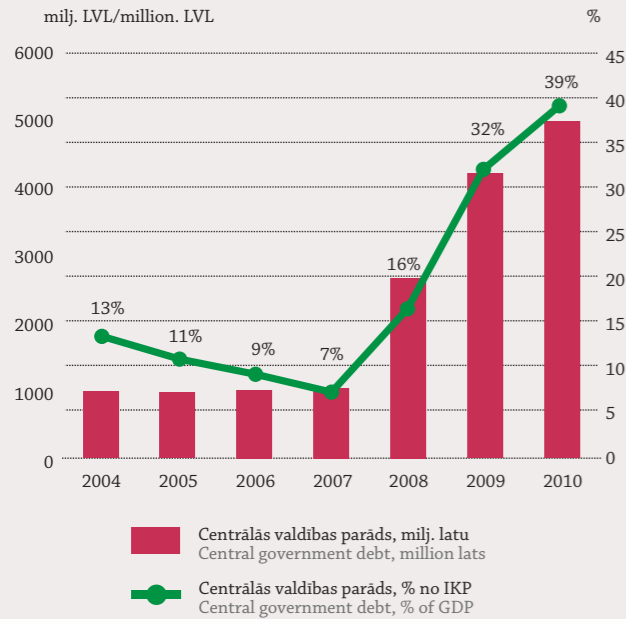
Ensuring Information to the Financial Market Participants and Investors

Continuing the onsite communication with the investors commenced in 2009 (in December 2009 the Latvian delegation visited the main financial centres of Europe and the USA to present the progress of Latvia in crisis overcoming), in 2010 the Treasury continued provision of information on the current developments in Latvia's economy. In May 2010 in Zagreb during the annual meeting of the EBRD, as well as in October 2010 during the annual meeting of the IMF/WB the investors expressed their appreciation with respect to the budget consolidation measures implemented in Latvia, as well as the regularly provided information on the current developments on the economy of Latvia. The return of the investors' confidence is proven by the increased interest of cooperation banks in the return of Latvia to the international financial market.

The Treasury will continue further regular communication with the investors also in 2011, including provision of weekly updates of main events, preparation of government debt management quarterly bulletin, updating of investor presentations and preparation of the annual government debt management report.

Centrālās valdības parāds nominalvērtībā un % no IKP*

Central government debt in nominal value and as % of the GDP*

* 2010. gadā - prognozētais IKP
* in 2010 - forecasted GDP

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

Centrālās valdības parāda struktūra

Ņemot vērā 2010. gadā veikto aizņemšanos un parāda dzēšanu, 2010. gada laikā centrālās valdības parāds ir palielinājies par 773,3 milj. latu un saskaņā ar operatīvajiem datiem uz 2010. gada 31. decembri bija 4 942,6 milj. latu nominālvērtībā jeb 39% no IKP, nesasniedzot likumā “Par valsts budžetu 2010. gadam” 7 500 milj. latu apmērā noteikto maksimālo parāda līmeni uz gada beigām.

2008. gadā apstiprinātās starptautiskā aizņēmuma programmas ietekmē 2010. gadā vēl vairāk palielinājās ārējā parāda īpatsvars centrālās valdības parādā.

2010. gadā Latvija ir saņēmusi vairākas starptautiskā aizņēmuma programmas aizņēmumu daļas, tādējādi kopējā valsts parāda apjomā ārējā parāda īpatsvars ir pieaudzis no 78% gada sākumā līdz 84% 2010. gada beigās, savukārt iekšējā parāda proporcija attiecīgi samazinājusies no 22% gada sākumā līdz 16% 2010. gada beigās.

Central Government Debt Structure

Considering the borrowing activities carried out by the central government and the debts matured in 2010, the government debt has increased by 773,3 million lats during the twelve month period of 2010, and in accordance with the interim data as of 31 December 2010 has reached 4 942,6 million lats in nominal value or 39% of the forecasted GDP.

The annual state budget law prescribes the maximum permissible amount of the outstanding government debt as at the year end. In 2010 it was set 7.5 billion lats.

Under the influence of the international loan program approved in 2008 the proportion of the external debt in the central government debt increased even more in 2010.

In 2010 Latvia received several instalments of the international loan program, thus the proportion of the external debt in the central government debt increased from 78% at the beginning of the year up to 84% at the end of 2010, while the domestic debt proportion, in its turn, decreased from 22% at the beginning of the year to 16% at the end of 2010.

Centrālās valdības aizņemšanās stratēģija un 2011. gadā plānotās aktivitātes

Aizņemšanās apjomu un centrālās valdības parāda līmeni vidējā termiņā ietekmē kopējās finansēšanas nepieciešamības apjoms, ko veido valsts budžeta izpildes nodrošināšanai un valsts parāda saistību refinansēšanai nepieciešamo resursu apjoms attiecīgajā periodā. Kopējās finansēšanas nepieciešamības segšana piemērotākie finansēšanas instrumenti ir noteikti Valsts kases izstrādātajā vidēja termiņa Resursu piesaistīšanas plānā.

2011. gadā paredzēts saglabāt pieeju starptautiskā aizņēmuma programmas līdzekļiem – no EK un SVF, balstoties uz misiju rezultātiem, taču pieprasīt aizdevuma līdzekļus plānots tikai nepieciešamības gadījumā. Papildu finansējumam nepieciešamības gadījumā pieejami līdzekļi no Ziemeļvalstīm 1,9 mljrd. eiro apmērā. Tādējādi paredzēts vairs neuzturēt tik augstu likvīdo naudas līdzekļu rezervi Valsts kases kontos.

Valsts kase 2011. gadā turpinās informēt esošos un potenciālos investorus par norisēm Latvijas ekonomikā un valsts parāda vadībā, kā arī sekot līdzi aizņemšanās izmaksu attīstībai. Uzlabojoties priekšnosacījumiem jaunu emisiju veikšanai, t.sk. uzlabojoties Latvijas kredītreitinga novērtējumam,

Central Government Borrowing Strategy and Activities Planned in 2011

The amount of borrowing and the central government debt level in the medium term is influenced by the total financing requirement, which is the amount of resources necessary for ensuring the state budget execution and refinancing of the government debt in the respective period. The financial instruments most appropriate for ensuring the total financing requirement are specified in the mid-term Funding Plan developed by the Treasury.

In 2011 it is intended to maintain access to the funds of the international loan program, based on the results of review missions; however, it is planned to request the loan funds solely in case of necessity. Funds offered by the Nordic countries amounting to 1.9 billion euros are available for additional financing in case of necessity. Thus it is planned not to maintain so high reserve of liquid resources in the accounts of the Treasury.

In 2011 the Treasury will keep informing the current and potential investors on the processes in the economy of Latvia and government debt management, as well as will follow up the development of borrowing costs. Upon improvement of preconditions for new bond issues,

jau 2011. gadā varētu atgriezties starptautiskajos finanšu tirgos.

Iekšējā tirgū Valsts kase turpinās rīkot regulāras valsts vērtspapīru izsoles, galvenokārt piesaistot resursus ar sešu un 12 mēnešu parādzīmēm, kā arī vidēja un ilgtermiņa obligāciju emisijas programmām, atsākot 10 gadu obligāciju izsoles. Iekšējās vērtspapīru izsolēs piesaistīto resursu neto emisijas apjoms 2011.-2014. gadā plānots līdz 100 milj. latu katru gadu.

including upon improvement of Latvia's credit rating assessment, the return to the international financial markets is anticipated already in 2011.

The Treasury will continue organising regular auctions of government securities in the domestic market, mainly raising resources through 6 and 12 months Treasury bills as well as medium and long-term Treasury bond issuance programs, resuming the auctions of 10-year Treasury bonds. The net issue amount of resources raised in the domestic securities auctions in 2011-2014 is planned up to 100 million lats each year.

Valsts parāda portfeļa vadība

Government Debt Portfolio Management

Aktualizēta Latvijas Valsts parāda vadības stratēģija

Valsts kase pēc nepieciešamības pārskata Latvijas Valsts parāda vadības stratēģiju un parāda portfeļa struktūras rādītāju atbilstību makroekonomiskajai un finanšu tirgus situācijai un prognozēm. Arī 2010. gadā Valsts kase ir aktualizējusi Latvijas Valsts parāda vadības stratēģiju, pārskatot valsts parāda vadības mērķus, pieņēmumus un pamatprincipus, kā arī formulējot vidēja termiņa uzdevumus Latvijas kredīspējas atjaunošanai. Pamatojoties uz *Cost-at-Risk* modeļa rezultātiem, kas, ņemot vērā procentu likmju vēsturiskās svārstības, ļauj modelēt optimālo nākotnes parāda struktūru, kā arī ņemot vērā finanšu tirgus un pasaules makroekonomikas perspektīvu novērtējumu, aktualizētajā stratēģijā palielināts valsts parāda portfeļa finanšu risku vadības *duration* (procentu likmju vidējais svērtais fiksētais periods) līmenis no 3,35 +/- 0,35 gadiem uz intervālu 3,40-4,00 gadi.

Valsts parāda portfeļa rādītāju izpilde

2010. gadā ievēroti visi stratēģijā noteiktie parāda struktūras rādītāji. Attiecībā uz minimālo latu parāda īpatsvaru parāda portfeli (35%) atkāpes ir saistītas

Updated Latvian Central Government Debt Management Strategy

In case of necessity the Treasury reviews the Latvian Central Government Debt Management Strategy and compliance of the central government debt portfolio structure parameters with the macroeconomic and financial market situation and forecasts. In 2010 the Treasury kept updating the Latvian Central government debt management strategy by reviewing the government debt management goals, assumptions and basic principles, as well as setting the mid-term tasks for renewal of Latvia's creditworthiness. Based on the results of the cost-at-risk model, which taking into account the historic fluctuations of interest rates allows modelling the optimum future debt structure, as well as taking into account the assessment of the financial market and global macroeconomic perspective, the duration period of the government debt portfolio financial risk management (weighted average fixed period of interest rates) has been increased from 3.35 +/- 0.35 years to the interval of 3.40-4.00 years.

Compliance with the Government Debt Portfolio Parameters

In 2010 all debt structure parameters specified in the strategy have been complied with. The minimum

Valsts parāda portfeļa struktūras rādītāji

Parameters of the central government debt portfolio structure

Rādītāji/ Parameters	Faktiskie parāda struktūras rādītāji 31.12.2009./ Parameters as of 31.12.2009		Faktiskie parāda struktūras rādītāji 31.12.2010 / Parameters as of 31.12.2010		Stratēģijā noteiktie parāda struktūras rādītāji/ Strategy	
Latu parāda īpatsvars/ The share of the lats debt in the portfolio	19,7%		16,1%		>= 35%*	
Dzēšanas profils/ Maturity profile	< 1 gadu/ year	< 3 gadiem/ year	< 1 gadu/ year	< 3 gadiem/ year	< 1 gadu/ year	< 3 gadiem/ year
	14,3%	24,3%	< 7,9%	< 24,7%	< 25%	< 50%
Fiksēto likmju īpatsvars/ Fixed rate proportion	66,3%		75,6%		>= 60%	
Vidējais svērtais fiksētais periods gados/ Duration (years)	3,08		3,62		3,4 – 4,0 (3,35 (+/- 0,35))	
Valūtu kompozīcija tirajam valūtu parādam/ Foreign Currency Net Debt Composition	EUR 100,04%		EUR 100,05%		EUR 100% (+/- 5%)	

* Stratēģijā ir noteikts, ka latu parāda īpatsvaram valsts parāda portfeli ir jābūt vismaz 35% ar nosacījumu, ka latu parāda īpatsvars ir vidējā termiņā jānodrošina vismaz 35% apmērā, ja tas atbilst Latvijas valsts makroekonomikas, kapitāla tirgus un visas finanšu sistēmas attīstības tendencēm un ja Valsts kases rīkotajās valsts iekšējā aizņēmuma vidēja un ilgtermiņa vērtspapīru sākotnējās izvietojšanas izsolēs piedāvāto vidējo svērto ienesīguma likmju uzcenojums ir mazāks par 100 b.p. virs aizņemšanās iespēju EUR valūtā līmeņa.

* It is stated in the strategy that the lats debt share in the government debt portfolio shall be at least 35%, provided that the lats debt share of at least 35% shall be ensured in mid-term, if that complies with the Latvia state macroeconomic, capital market and the entire finance system development trends, and if the weighted average yield of medium-term and long-term government domestic securities offered at the auctions held by the Treasury is less than 100 BPS above borrowing opportunity level in EUR.

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

ar to, ka, ņemot vērā ievērojamos aizņemšanās apjomus no SVE, EK u.c. starptautiskajiem aizdevējiem, 2010. gadā nebija iespējams piesaistīt aizņēmumus latos tādā apmērā, lai kompensētu valsts parāda apjoma pieaugumu ārvalstu valūtās. Šī rādītāja atkāpe atbilst stratēģijā atrunātajam nosacījumam.* Palielinoties pieprasījumam pēc

lats debt share in the debt portfolio (35%) deviation is related to the fact that, taking into account the considerable funds borrowed from the IMF, the EC and other international lenders, in 2010 it was not possible to borrow funds in lats in the amount that would be adequate for compensation of the increase of government debt in foreign currencies.

Noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu tagadnes naudas vērtība 2005.-2010. gadā
 Net present value of the concluded interest rate swap transactions in 2005-2010

Avots: Valsts kase
 Source: the Treasury

iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem, varētu notikt arī lielāka apjoma vidēja termiņa vērtspapīru izsoles, kā rezultātā būs iespējams atsākt ilgtermiņa vērtspapīru izsoles iekšējā tirgū. Tā kā pēdējais Latvijas eiro aizņēmums publiskajā finanšu tirgū tika veikts 2008. gadā, novērtēt aizņemšanās likmju konvergenci ir grūti. Lai arī ir iespējams veikt teorētisku latu un eiro aizņēmumu likmju salīdzināšanas aprēķinu vidējam un ilgtermiņam, tomēr nevar apgalvot, ka likmju konverģence būtu vērtējama kā pilnvērtīga. Ierobežojošs apstāklis latu aizņēmumu palielināšanai būs arī latu tirgus kapacitāte.

Veiksmīgi pielietoti atvasinātie finanšu instrumenti finanšu risku vadībā

Lai īstenotu stratēģiju un ievērotu tajā noteiktos parāda vadības portfeļa rādītājus, 2010. gadā tirā parāda valūtu atklātās pozīcijas samazināšanai un kopējā parāda portfeļa fiksēto likmju īpatsvara un *duration* rādītāja palielināšanai izmantoti valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumi – gan noslēgti jauni, gan pārtraukti iepriekš noslēgtie darījumi, kā arī mainīti jau noslēgto darījumu nosacījumi.

Tā kā 2010. gada 1.-2. ceturksnī eirozonā bija vērojama ilgtermiņa un īstermiņa procentu likmju līmeņa samazināšanās tendence, kā arī 2010. gada

Discrepancies to ensure the above parameter comply with the condition set out in the strategy.* Upon increase of demand for domestic securities more mid-term securities auctions might be held, and that could result in the possibility to resume auctions of long-term securities in the domestic market. Since Latvia's last Eurobond issue in the public financial market was in 2008, it is hard to assess the borrowing rate convergence. Although it is possible to prepare a comparative calculation of theoretical lats and euro borrowing rates for mid-term and long-term, the convergence of rates would not be reflected fully. The lats market capacity would also serve as restricting circumstance for the increase of borrowings in lats.

Successful Application of Derivatives in Financial Risk Management

To implement the strategy and to comply with the debt portfolio parameters specified therein in 2010 currency and interest rate swap transactions were used to decrease the net debt currency exposure and to increase the share of fixed rates and duration in the debt portfolio – both new agreements were concluded and the previously signed agreements were terminated, as well as the conditions of the concluded transactions were changed.

Valsts kase, veicot procentu likmju riska vadības pasākumus, 2010. gadā ir panākusi parāda apkalpošanas izmaksu samazinājumu.

As a result of applying interest rate risk management measures in 2010 the Treasury decreased debt servicing costs.

3. ceturksnī ilgtermiņa procentu likmes atradās vēsturiski zemākajos līmeņos, spēkā esošo procentu likmju mijmaiņas darījumu tirgus vērtība 2010. gada pirmajos trīs ceturkšņos palielinājās un sasniedza visaugstāko vērtību kopš šo darījumu noslēgšanas brīža. Saskaņā ar aktualizēto stratēģiju Valsts kase, lai palielinātu *duration* rādītāju, kā arī lai samazinātu darījuma partneru risku, nolēma pārtraukt atsevišķus procentu likmju mijmaiņas darījumus. Rezultātā Valsts kase, veicot procentu likmju riska vadības pasākumus, 2010. gadā ir panākusi parāda apkalpošanas izmaksu samazinājumu.

Turpmākā darbība 2011. gadā

2011. gadā Valsts kase valsts parāda portfeļa vadības pasākumus balstīs uz stratēģijā noteiktajiem pamatprincipiem un īstenos tos, ievērojot finanšu risku hierarhiju, par primārajiem riskiem uzskatot pārfinansēšanas, likviditātes risku un valūtu risku. Lai paplašinātu darījumu partneru loku un palielinātu sadarbības apjomu, Valsts kase arī turpmāk uzturēs aktīvu komunikāciju ar sadarbības partneriem. Valsts kase plāno arī pārskatīt parāda portfeļa rādītāju aktualitāti, tādējādi meklējot vislabākās iespējas ilgtermiņā mazināt parāda vadības izdevumu slogu uz valsts budžetu.

As in the first two quarters of 2010 the long-term and short-term interest rates in the euro area tended to decrease, and in the third quarter of 2010 interest rates were at their historically lowest levels, the market value of valid interest rate swap transactions increased in the first three quarters of 2010 and reached its highest value since the conclusion of those transactions. Pursuant to the updated strategy, in order to increase the duration indicator, as well as to decrease the risk of transaction counterparties, the Treasury decided to terminate particular interest rate swap transactions. As a result of applying interest rate risk management measures in 2010 the Treasury decreased debt servicing costs.

Further Activities in 2011

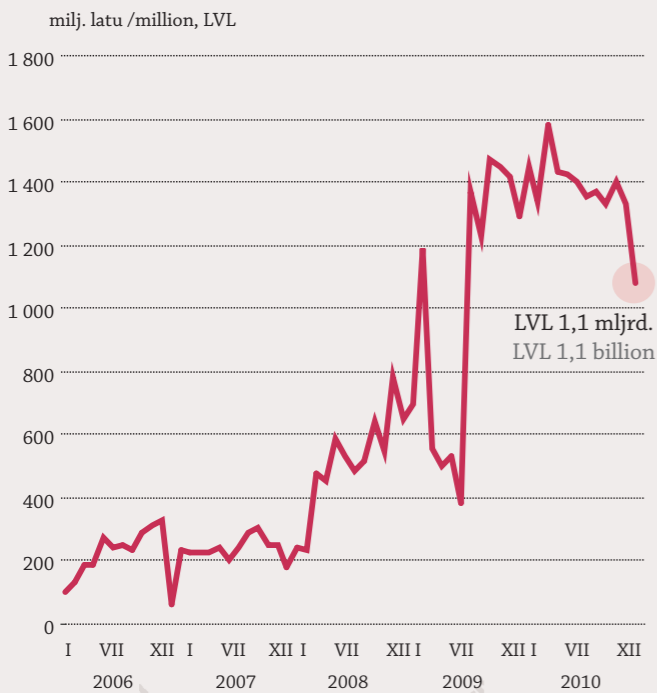
In 2011 the Treasury will ground the Latvian central government debt portfolio management on the priorities set in the strategy and will implement thereof through adhering to the financial risk hierarchy, by considering refinancing, liquidity and foreign exchange risks as the primary risks. In order to extend the range of counterparties the Treasury will maintain active communication with its cooperation partners. The Treasury plans to review the relevance of the debt portfolio parameters thus looking for the best options for long-term minimisation of the debt management expenditure burden on the state budget.

Naudas līdzekļu un likviditātes vadība

Cash and Liquidity Management

Likvīdo resursu atlikums Valsts kasē 2006. gada 31. janvāris – 2010. gada 30. decembris

Balance of liquid resources at the Treasury

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

2010. gadā, pamatojoties uz finansēšanas nepieciešamību un situāciju finanšu tirgos, Valsts kase nodrošinājusi nepieciešamo likvīdo naudas līdzekļu apjomu, kā arī izvietojusi uz laiku brīvos naudas līdzekļus. 2010. gadā likviditātes nodrošināšanai izmantoti galvenokārt Latvijai piešķirtā starptautiskā aizņēmuma programmas resursi, kā arī pieejamie līdzekļu atlikumi Valsts kases kontos un iekšējā finanšu tirgū piesaistītie resursi.

2010. gada beigās Valsts kases kontos pieejamo resursu atlikums sasniedza 1,1 mljrd. latu (t.sk. finanšu sektora stabilizācijas pasākumiem iezīmētie resursi – aptuveni 456 milj. latu), kas ir 8,6% no IKP. Jāpiebilst, ka visu gadu tika uzturēta augsta likviditātes pozīcija, kas radīja papildu pārliecību par Latvijas spēju segt savas saistības. Atgūstot finanšu tirgus dalībnieku uzticību, 2010. gadā konsekventi samazinājās un stabilizējās finanšu tirgus likmes un valsts vērtspapīru likmes sasniedza vēsturiski zemākos līmeņus. Likvīdo naudas līdzekļu apjoms 2010. gada beigās, salīdzinot ar 2009. gada beigām (resursu atlikums uz 2009. gada beigām – 1,3 mljrd. latu), nav pieaudzis, bet ir nedaudz samazinājies. To veicināja starptautiskā aizņēmuma programmas

In 2010, based on the financing requirement and situation in the financial markets, the Treasury ensured the necessary liquidity reserve, as well as deposited temporarily free resources. The resources of the international loan program assigned to Latvia, as well as available cash balances in the Treasury accounts and the resources raised in the domestic financial market were mainly used for ensuring liquidity in 2010.

At the end of 2010 the balance of the resources available in the Treasury accounts reached 1.1 billion lats (including the resources marked for financial sector stabilisation measures amounting to ~456 million lats) that is 8.6 % of GDP. It should be noted that high liquidity position was maintained throughout the year, which caused additional confidence on the ability of Latvia to perform its obligations. After resumption of the confidence of financial market participants the financial market rates consistently decreased and became stable and the government securities' interest rates reached their historically lowest levels. The amount of liquid funds at the end of 2010 as compared to the end of 2009 (the balance of resources as at the end of 2009 was 1.3 billion lats) has not increased, but it has slightly decreased. It was supported by the

Visu gadu tika uzturēta augsta likviditātes pozīcija, kas radīja papildu pārliecību par Latvijas spēju segt savas saistības. Atgūstot finanšu tirgus dalībnieku uzticību, 2010. gadā konsekventi samazinājās un stabilizējās finanšu tirgus likmes, un valsts vērtspapīru likmes sasniedza vēsturiski zemākos līmeņus.

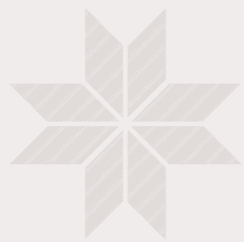
High liquidity position was maintained throughout the year, which caused additional confidence on the ability of Latvia to perform its obligations. After resumption of the confidence of financial market participants the financial market rates consistently decreased and became stable and the government securities' interest rates reached their historically lowest levels.

ietvaros panāktā vienošanās ar Ziemeļvalstīm par aizdevuma 1,9 mljrd. eiro apmērā saglabāšanu kā aizņēmuma iespēju, neizņemot to uzreiz. Šāda iespēja ļauj saņemt aizdevumu programmas darbības laikā – tad, kad tas būs visvairāk nepieciešams, šādi samazinot valsts parāda apkalpošanas izmaksas.

Saskaņā ar starptautiskā aizņēmuma programmas ietvarā SVF 2009. gada 27. jūlijā nosūtīto Nodomu vēstuli uz laiku brīvos naudas līdzekļus 2010. gadā Valsts kase turpināja izvietot tikai Latvijas Bankā.

agreement made with the Nordic countries within the international loan program on maintaining the loan of 1.9 billion euros as a borrowing option. Such an option allows to receive a loan during the validity of the borrowing program, at the moment when it will be the most necessary, thus decreasing the government debt servicing costs.

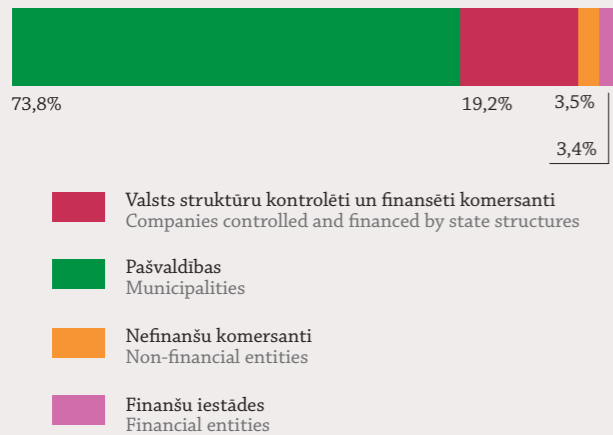
Pursuant to the 27 July 2009 Letter of Intent sent to the IMF within the international loan program, in 2010 the Treasury continued depositing the temporarily free resources in the Bank of Latvia.

Valsts budžeta aizdevumi

State Budget Lending

2010. gadā izsniegto valsts budžeta aizdevumu saņēmēji (decembra dati)
Recipients of state budget loans granted in 2010 (data as at end of December)

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

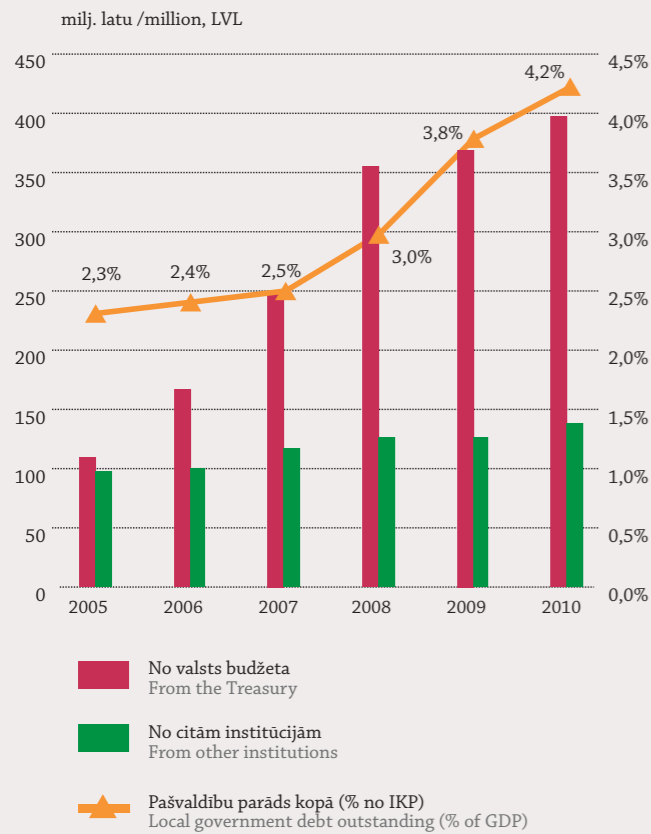
Lai pilnveidotu valsts aizdevumu izsniegšanas procesu un samazinātu kopējā valsts aizdevumu portfeļa riska līmeni, 2010. gada 19. janvārī stājās spēkā jauni Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka stingrākus valsts aizdevumu izsniegšanas nosacījumus, t.i., maksimālo valsts aizdevuma atmaksas termiņu (30 gadu investīciju projektu īstenošanai, pieci gadi projekta dokumentācijas izstrādei), atliktā maksājuma termiņu (maksimālais apmērs – trīs gadi), kapitālsabiedrībai, kuras pamatkapitālā ieguldītas pašvaldības kapitāldaļas, valsts aizdevuma atmaksa jānodrošina ar attiecīgās pašvaldības galvojumu, valsts aizdevumu izmaksas notiek, tikai pamatojoties uz darbizpildītāju vai preču piegādātāju iesniegto rēķinu pamata.

Saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību valsts aizdevumus var saņemt pašvaldības, valsts speciālā budžeta izpildītāji, kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50%, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65%, kā arī tie zinātniskie institūti un augstskolas, kam ir noteikts atvasinātas publiskas personas statuss, un ostu pārvaldes.

In order to improve the state budget lending procedure, as well as to reduce the overall risk of state budget loan portfolio on 19 January 2010 new Cabinet of Ministers regulations came into effect, which prescribe more strict provisions for granting state budget loans, i.e. a maximum state budget loan maturity period (30 years for implementation of investment projects, five years for development of project documentation), a deferred payment deadline (maximum of three years), repayment of the state budget loan by a joint stock company with local government ownership shall be secured solely by a guarantee of the respective local government, the state loans are disbursed solely based on the invoices issued by the contractors or suppliers of goods.

Pursuant to the law On Budget and Financial Management, the state budget loans may be granted to the local governments, special state budget executors, joint stock companies, where the state or local government share of stock capital individually or in total exceeds 50%, and companies established by several local municipalities, where the local government share of the stock capital exceeds 65% in total, as well as those scientific institutes and higher education establishments that have been assigned the status of a derived public entity, and port authorities.

Pašvaldību parāds gada beigās (decembra dati)
Debt of local municipalities as at the year end
(data as at end of December)

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

Kopējais 2010. gadā izsniedzamo valsts aizdevumu apmērs tika noteikts 245 milj. latu apmērā, kas ietver gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto valsts budžeta aizdevumu kopējo palielinājumu 208 milj. latu apmērā un iepriekšējos gados izsniegto valsts aizdevumu atmaksas 2010. gadā 37 milj. latu apmērā.

2010. gadā vislielākais valsts aizdevumu apjoms izsniegts pašvaldībām 86,6 milj. latu apmērā jeb 74% no kopējā valsts izsniegto aizdevumu apjoma. Lielākā daļa valsts aizdevumu pašvaldībām tika izsniegti ES līdzfinansēto projektu īstenošanai – 93%. Atlikusī daļa no piešķirtajiem valsts aizdevumiem pašvaldībām izsniegti budžeta un finanšu vadībai, apkures sezonas nodrošināšanai un kurināmā iegādei, to infrastruktūras projektu, kuros pašvaldības faktiskais ieguldījums nav mazāks par 90% no kopējām izmaksām un nepieciešamā aizņēmuma apmērs nav lielāks par 10% no kopējām izmaksām līdz pilnīgai objekta nodošanai ekspluatācijā 2010. gadā, īstenošanai un to pašvaldību projektu īstenošanai, par kuriem 2009. gadā pašvaldības noslēdza valsts aizdevumu līgumus, taču finansējums projektu īstenošanai bija nepieciešams arī 2010. gadā.

The total amount of state budget loans to be granted in 2010 was determined to be 245 million lats, which comprised the total increase of the state budget loans specified in the annual state budget law amounting to 208 million lats and repayments of the state loans granted during the preceding years amounting to 37 million lats in 2010.

In 2010 the largest amount of the state budget loans was granted to the local governments – in the amount of 86.6 million lats or 74% of the total amount of loans granted by the state. The major part – 93% of the state budget loans issued to the local governments were for the implementation of EU co-financed projects. The remaining part of the granted state budget loans were issued to the local governments for the budget and financial management, ensuring the heating season and purchase of fuel, implementation of those infrastructure projects, where the actual investment of the local government was not less than 90% of the total expenses, and the amount of the necessary loan did not exceed 10% of the total expenses until complete commissioning of the object in 2010, and implementation of those local government projects, the state budget loan agreements whereon had been made by the local governments in 2009 while the financing for implementation of the projects was

Valsts struktūru kontrolētiem un finansētiem komersantiem (VAS „Latvijas Valsts ceļi”) izsniegts valsts aizdevums 22,6 milj. latu jeb 19% no kopējā izsniegto valsts aizdevumu apjoma. Valsts aizdevums VAS „Latvijas Valsts ceļi” tika izsniegts ES līdzfinansējuma nodrošināšanai darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” 3.2.1.1.aktivitātes „Valsts 1.šķiras autoceļu maršrutu sakārtošana” projektiem un 3.3.1.1.aktivitātes “TEN-T autoceļu tīkla uzlabojumi” projektu īstenošanai.

2010. gadā valsts budžeta aizdevumus 4,2 milj. latu apmērā jeb 4% no kopsummas saņēma arī virkne nefinanšu komersantu ES līdzfinansēto projektu īstenošanai. Par saņemtajiem līdzekļiem projektus īsteno Skultes ostas pārvalde, Pāvilostas ostas pārvalde, Ventspils brīvostas pārvalde, SIA „Cesvaines siltums”, SIA „Jelgavas ūdens”, Latvijas Sporta pedagogijas akadēmija, Ventspils Augstskola, Rēzeknes Augstskola un Liepājas Universitāte.

Atlikušais valsts aizdevumu apjoms izsniegts VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka” (4,0 milj. latu apmērā jeb 3 % no kopsummas).

Savukārt Likuma par budžetu un finanšu vadību

necessary also in 2010.

The state budget loans were granted to the merchants controlled and financed by state structures (State JSC Latvijas Valsts ceļi) – 22.6 million lats or 19% of the total amount of the state budget loans granted. The state loan was issued to state JSC Latvijas Valsts ceļi to ensure the EU co-financing for the projects of Activity 3.2.1.1 “Arrangement of Routes of the State Motor Road of the 1st Category” of the activity program “Infrastructure and Services” and for implementation of the projects of Activity 3.3.1.1 “Improvements of the TEN-T Motor Road Network”.

In 2010 the state budget loans amounting to 4.2 million lats or 4% of the total amount were granted to several non-financial merchants for implementation of the EU co-financed projects. Skulte Port Authority, Pāvilosta Port Authority, Ventspils Freeport Authority, SIA Cesvaines siltums, SIA Jelgavas ūdens, the Latvian Academy of Sport Education, Ventspils University College, Rēzekne Higher Education Institution and Liepāja University are implementing projects by using the received funding.

The remaining amount of the state budget loans was issued to state State JSC Mortgage and Land bank of Latvia (4.0 million lats or 3% of the total amount).

8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai², nepārsniedzot 10% no likumā “Par valsts budžetu 2010. gadam” noteiktā IKP apjoma, 2010. gadā tika izsniegts valsts aizdevums VAS „Privatizācijas aģentūra” 144 milj. latu apmērā AS “Parex banka” restrukturizācijas nodrošināšanai.

2011. gadā valsts aizdevumu jomā plānotais

2011. gadā saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2011. gadam” valsts budžeta aizdevumu kopējais palielinājums noteikts 208 milj. latu apmērā, no kuriem 96 milj. latu ir pašvaldību aizņēmumu kopējais palielinājums.

² „Likuma par budžetu un finanšu vadību” 8.¹ panta pirmajā daļā noteiktie mērķi ir: samazināt vispārējos ekonomiskos riskus, izvairīties no sociālekonomiskas krīzes vai mazināt tās ietekmi, nodrošināt finanšu līdzekļu pieejamību ārkārtas situācijas gadījumā.

In order to attain the goals specified in Article 8¹ of the law On Budget and Financial Management², not exceeding 10% of the amount of the GDP specified in the annual state budget law 2010, a state loan amounting to 144 million lats was granted to JSC Latvian Privatisation Agency in 2010 for ensuring the restructuring of JSC Parex bank.

Planned Development in the State Budget Lending for 2011

Pursuant to annual state budget law for 2011, the total increase of state budget loans in 2011 is determined to be 208 million lats, including a total increase of local government loans amounting to 96 million lats.

² The goals specified in Article 8¹ of the law On Budget and Financial Management are as follows: to reduce general economic risks, to avoid socio-economic crises or to reduce the impact thereof, to ensure the availability of financial resources in the case of emergency.

Valsts galvojumi State Guarantees

2010. gadā izsniegtie galvojumi
State guarantees issued in 2010

milj. latu /million, LVL

- ERAB par VAS "Privatizācijas aģentūra" saistībām AS "Parex banka" restrukturizācijas nodrošināšanai EBRD on the JSC "Latvian Privatisation Agency" obligations for ensuring the restructuring of JSC "Parex bank"
- Studiju un studējošo kreditēšanai Study and student crediting

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

2010. gada 1. jūnijā stājās spēkā jauni Ministru kabineta noteikumi Nr.501 „Kārtība, kādā gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā iekļauj pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem, un galvojumu sniegšanas un uzraudzības kārtība”, kas tika izstrādāti, lai pilnveidotu valsts galvojumu plānošanas procesu un samazinātu kopējā valsts galvojumu portfeļa riska līmeni. Noteikumi nosaka kārtību, kādā pretendenti var pieteikties valsts galvojuma saņemšanai, kur un kādā veidā tiek publicēta informācija par iespējam saņemt valsts galvojumu, definēti galvojumu sniegšanas pamatnosacījumi, kā arī precizētas normas par galējo atmaksas termiņu, uzraudzību un noteikta valsts galvoto kredītu pārkreditēšanas kārtība.

Valsts galvoto aizdevumu atlikums uz 2010. gada decembra beigām ir 597,1 milj. latu, kas salīdzinājumā ar valsts galvoto aizdevumu atlikumu uz 2009. gada beigām – 713,8 milj. latu ir samazinājies par 116,7 milj. latu, jo 2010. gadā valsts galvoto aizdevumu atmaksas par 57,7% pārsniedza valsts galvoto aizdevumu izmaksas.

Galvojumus izsniedz, pamatojoties uz aizņēmēju iesniegtajiem biznesa plānu izvērtējumiem, studiju un studējošo kreditēšanas programmas ietvaros, kā

On 1 June 2010 new Cabinet of Ministers Regulations (No.501) Procedure for Inclusion of Requests for State Guarantees in the draft annual state budget law and Procedure for Granting and Supervision of Guarantees came into effect, which were developed in order to improve the procedure for planning the state guarantees and to decrease the risk level of the total state guarantee portfolio. The Regulations determine the procedure, according to which the applicants apply for state guarantees, where and when the information on the possibility for receipt of state guarantee is published, define the basic conditions for issuing state guarantees, as well as specify the regulations for the final repayment deadline, supervision thereof and the procedure for re-financing of the state guaranteed loans.

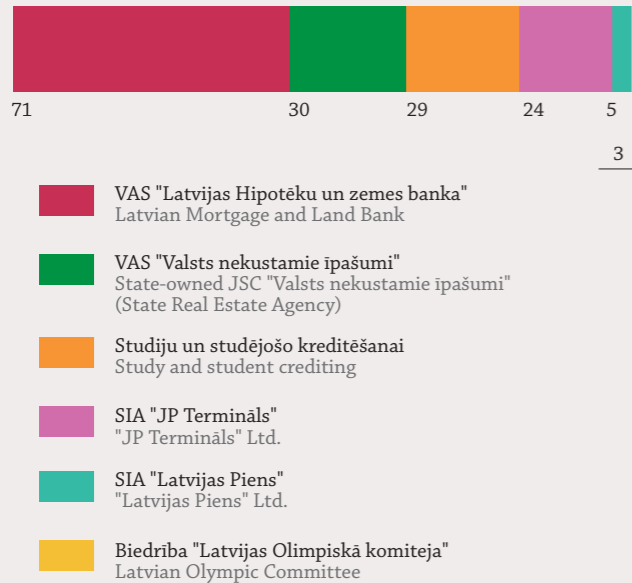
The state guaranteed debt outstanding at the end of December 2010 was 597.1 million lats, that compared to the guaranteed debt outstanding at the end of 2009 amounting 713.8 million lats has decreased by 116.7 million lats, since the repayment of the state guaranteed loans in 2010 exceeded the disbursements of the state guaranteed loans by 57.7%.

The guarantees are issued on the basis of the evaluation of borrowers' business plans or issued

2011. gadā izsniedzamie galvojumi
Planned guarantees in 2011

milj. LVL/million, LVL

Avots: Valsts kase
Source: the Treasury

ari” Likuma par budžetu un finanšu vadību” 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai³. Valsts galvojumus izsniedz Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un tos nodrošina ar komerčķīli, nekustamā īpašuma ķīlu vai citu nodrošinājumu.

2010. gadā izsniegti likumā „Par valsts budžetu 2010. gadam” paredzētie valsts galvojumi par studiju un studējošo saistībām par kopējo summu 12,97 milj. latu.

Papildus saskaņā ar likuma „Par valsts budžetu 2010. gadam” 8. pantu, kurā noteikts, ka finanšu ministrs var Likuma par budžetu un finanšu vadību 8.¹ panta pirmajā daļā noteikto mērķu realizācijai sniegt valsts vārdā galvojumus, 2010. gadā tika izsniegts galvojums ERAB par VAS „Privatizācijas aģentūra” saistībām 89 milj. latu apjomā.

³ „Likuma par budžetu un finanšu vadību” 8.¹ panta pirmajā daļā noteiktie mērķi ir: samazināt vispārējos ekonomiskos riskus, izvairīties no sociālekonomiskas krīzes vai mazināt tās ietekmi, nodrošināt finanšu līdzekļu pieejamību ārkārtas situācijas gadījumā.

according to the procedure set for the Study and Student Crediting program, as well as for implementation of goals specified in Article 8¹ of the law On Budget and Financial Management.³ State guarantees are issued according to the procedure set forth by the Cabinet of Ministers and they are secured by commercial pledge, real property mortgage or other means of security.

In 2010 state guarantees for obligations under study and student crediting program prescribed by the annual state budget law 2010 were issued for the total amount of 12.97 million lats.

Additionally, pursuant to Article 8 of the annual state budget law 2010, which prescribes that the minister of finance is entitled to grant guarantees on behalf of the state for implementation of the goals specified in Article 8¹ of the law On Budget and Financial Management, in 2010 state guarantee was issued to the EBRD for the liabilities of the state JSC Latvian Privatisation Agency amounting to 89 million lats for ensuring the restructuring of JSC Parex bank.

³ The goals specified in Article 8¹ of the law On Budget and Financial Management are as follows: to reduce general economic risks, to avoid socio-economic crises or to reduce the impact thereof, to ensure the availability of financial resources in the case of emergency.

2011. gadā plānotie pasākumi

Saskaņā ar likuma “Par valsts budžetu 2011. gadam” 7. pantu plānots sniegt valsts galvojumus par kopējo summu 162 milj. latu, no kuriem lielākā daļa ir valsts uzņēmumu atbalstam – galvojums VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” 71 milj. latu apmērā un VAS “Valsts nekustamajiem īpašumi” 30 milj. latu apmērā. Galvojumiem studiju un studējošo kreditēšanai paredzēti 28,7 milj. latu.

Saskaņā ar likuma “Par valsts budžetu 2011. gadam” 11. pantu papildus 7. pantā minētajiem galvojumiem, plānots sniegt valsts galvojumu par AS “Citadele banka” aizņēmumu no EIB 71 milj. latu apmērā atbilstoši EK saskaņotajam akciju sabiedrības AS “Parex banka” Valsts atbalsta restrukturizācijas plānam.

Planned Development for 2011

Pursuant to Article 7 of the annual state budget law 2011, it is planned to issue state guarantees for the total amount of 162 million lats. The major part of the guarantees to be issued is support to banks – guarantee for State JSC Mortgage and Land bank of Latvia in the amount of 71 million lats and the State JSC “Valsts nekustamie īpašumi” (State Real Estate Agency) in the amount of 30 million lats. 28.7 million lats are planned for the study and student crediting.

Pursuant to Article 11 of the annual state budget law 2011, in addition to the guarantees specified in Article 7 thereof, it is planned to guarantee the loan of JSC Citadele bank from the European Investment Bank amounting to 71,000,000 lats in accordance with the JSC Parex bank State Support Restructuring Plan approved by the European Commission.

Par Valsts kasi

About the Treasury

Valsts kases juridiskais statuss un struktūra

Valsts kase ir FM pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir efektīva valsts pārvaldes funkciju īstenošana valsts finanšu vadības jomā. Valsts kases darbu vada pārvaldnieks.

Valsts kases **virsmērķis** – būt dinamiskai un mūsdienīgai, uz sniegto pakalpojumu kvalitātes pilnveidošanu orientētai iestādei, kas saskaņā ar labāko finanšu vadības praksi efektīvi un droši vada un uzrauga valsts finanšu vadības procesus atbilstoši valsts un tās iedzīvotāju interesēm.

Valsts kasei ir šādas funkcijas:

1. valsts budžeta izpildes un finanšu uzskaites organizēšana;
2. asignējumu piešķiršana un maksājumu veikšana no valsts budžeta ieņēmumiem;
3. valsts parāda vadība;
4. normatīvajos aktos noteikto ES politiku instrumentu, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta maksājumu iestādes un sertifikācijas iestādes funkcijas un nacionālās atbildīgās amatpersonas uzdotās nacionālā fonda funkcijas;
5. citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Legal status and structure of the Treasury

The Treasury is a direct administration institution subordinated to the MF, whose activities are aimed at the effective implementation of public administration functions in the area of public finance management. The activities of the Treasury are directed by the Treasurer.

The Treasury's **ultimate target** – to be a dynamic and modern organization focusing on the improvement of service quality, which according to the best financial management practice effectively and safely manages and supervises the state's financial management processes according to the state and inhabitants' interests.

The Treasury has the following functions:

1. organisation of execution and financial accounting of the central government budget;
2. allocation of budget assignments and making payments from the central government budget revenue;
3. central government debt management;
4. functions of the Paying Authority for the EU policy instruments, European Economic Area financial instrument, and Norwegian government bilateral financial instrument as established in legislative acts, as well as certification institution functions and the National Fund functions delegated by the National Authorising Officer;
5. other functions prescribed in legislative acts.

Kontakti // Contacts

/ Pārvaldnieks
/ Treasurer
Kaspars Āboliņš
kase@kase.gov.lv

/ Pārvaldnieka vietnieks finanšu resursu vadības jautājumos
/ Deputy Treasurer, on financial resource management issues

Jānis Pone
kase@kase.gov.lv

/ Finanšu resursu departaments
/ Financial Resources Department

Ģirts Helmanis
frd@kase.gov.lv

/ Finansēšanas departaments
/ Financing Department

Antra Bērziņa
fd@kase.gov.lv

/ Starptautiskās sadarbības departaments
/ International Cooperation Department

Ieva Zilīte
ssd@kase.gov.lv

/ Finanšu risku vadības departaments
/ Financial Risk Management Department

Armands Tapiņš
frvd@kase.gov.lv

/ Prognozēšanas un finanšu plānošanas departaments
/ Forecasting and Financial Planning Department

Jevgēnija Jalovecka
pfpd@kase.gov.lv

/ Pārvaldnieka vietnieks valsts budžeta izpildes un uzskaites, pārskatu un norēķinu jautājumos
/ Deputy Treasurer, on state budget execution, accounting, reporting and transaction issues

/ Budžeta izpildes un uzraudzības departaments
/ Budget Execution and Monitoring Department

/ Pārskatu departaments
/ Reports Department

/ Informātikas departaments
/ Informatics Department

/ Norēķinu departaments
/ Operations Department

/ Eiropas lietu departaments
/ European Affairs Department

/ Birojs
/ Office

/ Juridiskais departaments
/ Legal Department

/ Iekšējā audita departaments
/ Internal Audit Department

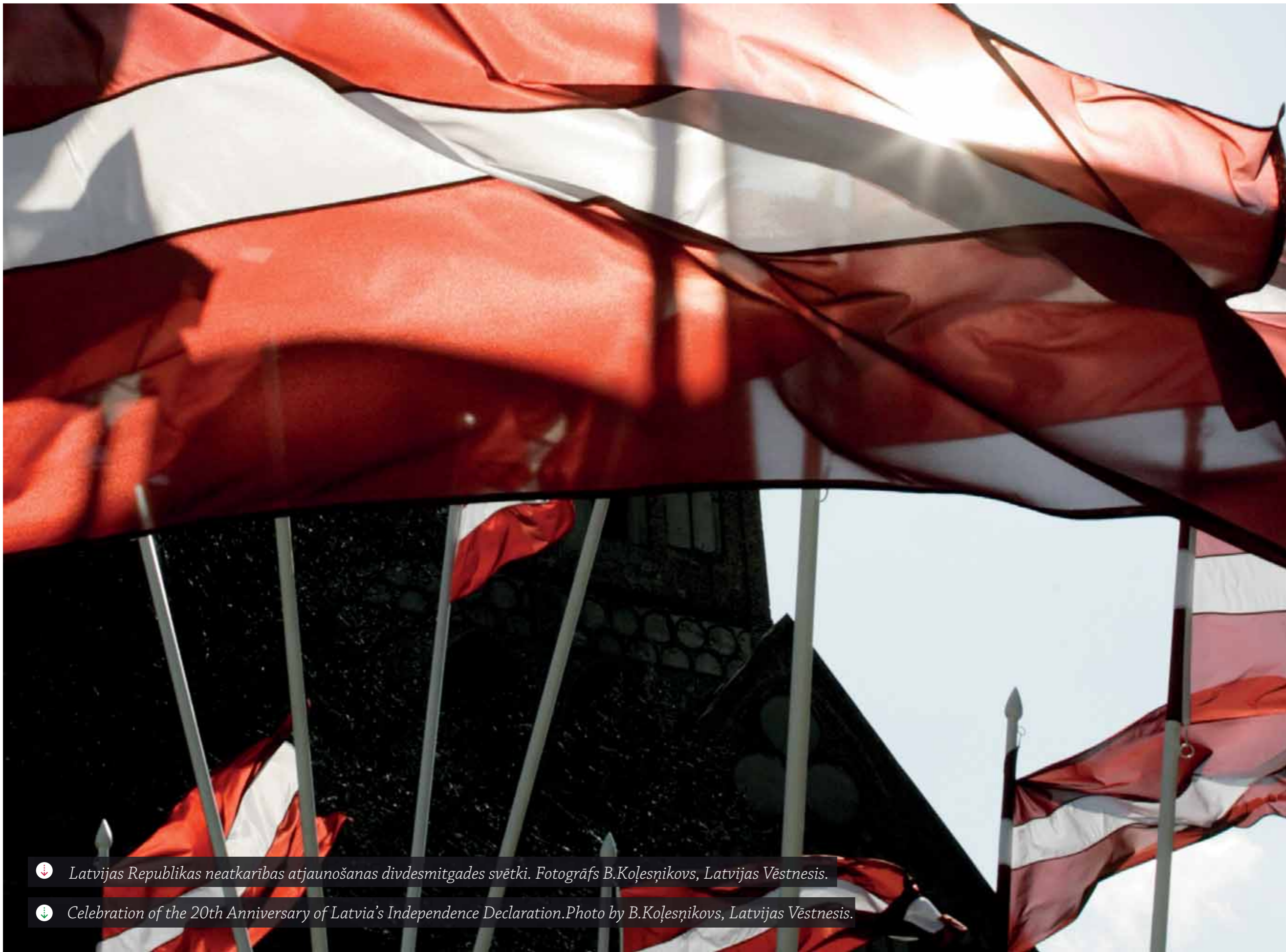
/ Kvalitātes un risku vadības departaments
/ Quality and Risk Management Department

/ Personāla departaments
/ Personnel Department

/ Grāmatvedības departaments
/ Accounting Department

/ Infrastruktūras apsaimniekošanas departaments
/ Infrastructure Maintenance Department

/ Klientu apkalpošanas un pakalpojumu attīstības departaments
/ Client Management and Service Development Department

📍 *Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas divdesmitgades svētki. Fotogrāfs B.Koļesņikovs, Latvijas Vēstnesis.*

📍 *Celebration of the 20th Anniversary of Latvia's Independence Declaration. Photo by B.Koļesņikovs, Latvijas Vēstnesis.*

Citāts no Latvijas Valsts prezidenta V. Zatlera uzrunas konferencē „1990. gada 4. maija Latvijas Neatkarības deklarācija: starptautiskie un iekšpolitiskie aspekti”:

„Šajos 20 gados mēs esam paveikuši pārsteidzoši daudz. Latvijas tauta otro reizi viena gadsimta laikā panāca savas valsts neatkarību. Mēs pievienojāmies pasaules nozīmīgākajai kolektīvās aizsardzības organizācijai – NATO, ekonomiski attīstītāko valstu apvienībai – Eiropas Savienībai - un pilnībā integrējamies dažādās starptautiskās institūcijās.

Latvijā relatīvi īsā laika posmā notikusi pāreja no totalitārās padomju sistēmas uz Rietumu tipa demokrātiju, ko iezīmēja fundamentālas reformas politiskajā sistēmā, ekonomikā, izglītībā un sociālajā sfērā. Ir atjaunots privātpašums un funkcionējoša tirgus ekonomika. Būtiski nostiprinātas latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas pozīcijas.”

Avots: www.president.lv

Quote from an Address by President Zatlers at the opening of the conference “The Latvian Declaration of Independence of May 4, 1990: International and Domestic Aspects”

“Well, we can say that during these twenty years, we have managed to achieve a surprising amount. For the second time in one century, the people of Latvia won their country’s independence. We joined NATO – the world’s most important collective defence organisation. We joined the European Union – an alliance of the world’s most economically developed countries. We have become fully integrated into various institutions of international co-operation. Latvia holds democratic parliamentary elections, we have a free press and other media, citizens enjoy the right to join political parties and non-governmental organisations, our courts are independent, and we have implemented high standards of human rights.

In a relatively brief period of time, Latvia has moved from the totalitarian Soviet system to a Western-type democracy. This process has been accompanied by fundamental reforms in politics, the economy, education and the social sphere. We have reinstated private property and created a functioning market economy. The positions of the Latvian language as the only state language in Latvia are becoming very much stronger.”

Source: www.president.lv

Latvijas neatkarības atjaunošanas 20. gadadienas piemiņas monēta un marka

Coin and stamp to commemorate the 20th
Anniversary of Latvia's Independence Declaration.

- 📍 **Monētas priekšpuse (averss)**
Centrā - zars ar trim plaukstošiem
ziediem. Latvijas Bankas
fotogrāfija.
- 📍 **Obverse** A branch with three
opening buds is placed in the
centre. Bank of Latvia photo.

- 📍 **Monētas aizmugure (reverss)** Centrā -
simbolisks Mātes Latvijas tēls ar dzirnakmeni
plecos. Latvijas Bankas fotogrāfija.
- 📍 **Reverse** An image symbolising Mother Latvia with
a millstone - load of freedom - on her shoulders is
placed in the centre. Bank of Latvia photo.

- 📍 **Latvijas Republikas neatkarības deklarācijas
pasludināšanas 20.gadadienai veltītā past-
marka. Saeimas Kancelejas fotogrāfija.**
- 📍 **Stamp devoted to the 20th Anniversary of
Latvia's Independence Declaration. Chan-
cery of the Parliament photo.**

📍 2010. gada 4. maijs. Saeimas svinīgā sēde Latvijas Nacionālajā operā. Fotogrāfs T.Kalniņš, Valsts prezidenta kanceleja.

📍 May 4, 2010. A ceremonial meeting of Parliament at the Latvian National Opera. Photo by T.Kalniņš, Chancery of the President.

